Zondag 5 Maart 1916. Tweede Jaarg. Nr 65 — Prijs: 6 Centiemen door geheel België

Het Vlaamsche Nieuws

Het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België. - Verschijnt 7 maal per week

ABONNEMENTSPRIJZEN:
Per maand ..... 1.75 Per 6 maanden ..... 10.—
Per 3 maanden ..... 5.— Per jaar ..... 18.—

AFGEVAARDIGDEN VAN DEN OPSTELRAAD:
Dr Aug. BORMS, Alb. VAN DEN BRANDE
met vaste medewerking van Dr A. JACOB
BUREELEN: ROODESTRAAT, 44, ANTWERPEN. Tel. 1988

AANKONDIGINGEN:
Tweede bladz., per regel 2.50 Vierde bladz., per regel.. 0.50
Derde bladz., id. 1.— Doodsbericht ..... 5.—
Voor alle annoncen, wende men zich: ROODESTRAAT, 44.

MOETEN DE VLAMINGEN NU ZWIJGEN!

Een lezer uit een provinciestad schrijft ons:

1.) *Waarom trokken onze soldaten op in de maand Augustus 1914?*

Om onze grenzen te bewaken en, zoo noodig, te verdedigen. Dus om ons land vrij te houden (zoo lang mogelijk toch) van den vijand. Want:

2.) *Welk is de plicht van een volk?*

Zichzelf te blijven. Dit hebben wij genoeg kunnen zien als België aangevallen werd door de Duitschers. Alle Belgen staan op als één man en geven hun leven voor hun zelfstandigheid.

3.) *Welk is de plicht van het Vlaamsche volk?*

Zelfde als in nummer 2.

4.) *Mag men antwoorden als men aangevallen wordt?*

Zeker, 't is waar: de godsdienst preekt verduldigheid, doch... als 't er op aankomt, mag, moet men, volgens onzen godsdienst, zijn recht verdedigen.

De Vlamingen werden aangevallen door de franskiljons, die den Godsvrede dus verbroken hebben (zie *Vlaamsche Nieuws*, n. 295, jaarg. 1915) en mochten, neen moesten antwoorden.

5.) *Wie heeft het meeste recht tot spreken?*

Zij die het meest doen om het land te verdedigen:

a) Wallonië was eerst overweldigd, dus konden vandaar geen mannen meer weg naar ons leger;

b) de Vlamingen zijn met 1.500.000 inwoners meer, dus meer soldaten. Vandaar de verhouding: 65% Franschonkundigen, 80% Vlamingen (naar Dr. Van de Perre).

6.) *Waren de Vlamingen zelfstandig vóór den oorlog?*

Bestuur, leger, gerecht, scholen en hooger burgerij. Neen!

7.) *Moesten de Vlamingen bij het begin van den oorlog hun eisch tot zelfstandigheid laten rusten?*

a) Waarom werd er oorlog gevoerd? Voor nationale zelfstandigheid.

b) Indien dus een deel van de natie deze niet bezat, was het billijk dat het stellige verzekering kreeg deze te verkrijgen, want goed en bloed werd door de bevolking van dat deel prijsgegeven.

8.) *Is hun eisch rechtvaardig?*

a) Lees:-*Onze Beweging*, 1e en 2de deel; *Arm Vlaanderen; Frankrijk, de eeuwenoude vijand van Vlaanderen en Wallonië; Vlaanderen's weezang;*

b) Een rechtzinnige Waal (Walen) zegt het zelf. (Zie *Vlaamsche Nieuws*, n. 320, 1915.)

9.) *Waarom strijden de mogendheden?*

Om rechtvaardigheid aan de kleine volkeren te doen geworden. (*Vlaamsche Nieuws*, n. 312, 1915.)

Dus: Onze Regeering moet rechtvaardigheid geven aan de Vlamingen of toch verzekering dat ze zal zal gegeven worden.

10.) *Krijgt Vlaanderen verzekering?*

a) Geen enkele belofte werd totnogtoe gedaan;

b) Spraak van een verbond *franco-belge*. (Zie *Vl. N.*, n. 294, 1915);

c) De Waal Raymond Colleye de Weert: *La Belgique sera latinisée ou ne sera pas*. (Zie *Vl. N.*, n. 299, 1915);

d) 32 oversten uit ons leger vervangen door Franschen;

e) Diegenen welke zich verzetten, afgesteld: R. de Clercq, Dr. Jacob, Prof. J. de Cock;

f) *Appel aux Wallons* spreekt van een inlijving van Wallonië bij Frankrijk... maar zullen ze Vlaanderen willen lossen? (Geschiedenis.)

Eindelijk, een brief gestuurd door Minister de Broqueville, waarin hij beroep doet op het brein en het hart van de legeroversten (zie *Vl. N.*), in plaats van de wet van 1913 te doen eerbiedigen.

N. N.

Oproep

aan de deelnemers van den Letterkundigen Prijskamp van « Het Vlaamsche Nieuws ».

Verbazend was het aantal deelnemers en belangstellenden; het is een ware triomf voor diegenen die dezen prijskamp ontworpen en mogelijk gemaakt hebben.

Vele onzer lezers beschikken dus over eene groote reeks nummers van « Het Vlaamsche Nieuws ». Hebben die lezers er wel eens over nagedacht welke onschatbare diensten zulke reeksen kunnen bewijzen?

In de krijgsgevangenkampen in Duitschland zijn meer dan 18.000 Vlamingen, verdeeld in 50 tot 60 verschillende kampen.

Die Vlamingen moeten ingelicht worden over hetgeen in onzen strijd gebeurt; wij moeten daar flinke rasbewuste broeders terugkrijgen! Niets mag dus verwaarloosd worden om hen van alles op de hoogte te brengen. Daarbij, welke uitstekende gelegenheid om hun toe te laten hunne ledige en vervelende uren nuttig door te brengen!

In geen enkel kamp mag zulke volledige reeks ontbreken! Nergens kunnen die bladen nuttiger zijn dan daar!!

Het Komiteit der bladen voor onze krijgsgevangenen, dat nu reeds regelmatig naar 44 verschillende kampen, tweemaal per week, bladen stuurt, richt dus tot die zoo talrijke deelnemers een dringenden oproep om hunne reeksen aan de goede zorgen van dat Komiteit af te staan.

Gedenk dat elk blad ginder tien, twintig en meer malen nuttig is! Gedenk dat elke gift eene bijdrage vormt voor de toekomst van ons dierbaar Vlaanderen!

De bladen kan men bezorgen of zelfs laten afhalen, Roodestraat, 44, ofwel bij C. Rousseeu, Schoenstraat, 33, Borgerhout. Ook alle andere lezing voor onze krijgsgevangen, zooals boeken, brochuren, liederen, muziek, tooneelstukken, enz., enz., is ten hoogste welkom.

Sedert het opsturen der bladen worden wij bestormd met vragen langs alle kanten.

Men kan ook voor de regelmatige verzendingen, bladen bezorgen bij:

Borgers, Diepestraat, 172;

Witjes, Beekstraat, 9;

Hof van Keunen, Carnotplaats, Borgerhout;

L. Deley, Van Diepenbeekstraat, 38;

Mev. J. Midy, Bazar Tatz, Vredestr., Berchem;

D. 't Jollyn, Belegstraat, 48;

Vlaamsche Leeuw, De Keyserlei;

Nederl. Boekhandel, St-Jacobsmarkt.

He Komiteit.

De Russische Joden en de Oorlog

De toestand der Joden in het Russisch Rijk is een anachronisme, welke de geschied- en staathuishoudkundigen, die Rusland het best gezind zijn, steeds zeer betreurd hebben. De voortdurende vervolging, waarvan de Israëlieten van de zijde der Russische overheden de slachtoffers zijn, zijn een der hoofdredenen van de vijandelijke gezindheid der intellectueele kringen tegen het tsarisme.

De Russische Joden hadden veel hoop op dezen oorlog gesteld, in denwelke zij, zonder tellen, hun bloed in Koerland, Galicië en in den Kaukasus storten. De bondgenooten dachten evenals zij, dat deze opofferingen het rantsoen van hunne ontvoogding zouden zijn, te meer dat iedere verbetering in het lot der Russische Joden gebracht onmiddellijk weerklank in de Vereenigde Staten moest vinden, waar het Joodsch element ongeveer 2 millioen landverhuizers telt, die een groote rol in de Amerikaansche geldwereld spelen. Doch de authentieke Russen hebben niets vergeten en, ongelukkiglijk voor hen, niets geleerd. De « Humanité », het orgaan van Jaurès, is het, dat zoo zeer voor de arme semitische geadministreerden van den « Kleinen Vader » gestreden heeft.

« Het is wellicht gewaagd om er over te spreken, zegt het groote socialistische blad, doch het is nog gevaarlijker om te zwijgen. De kwestie der behandeling van Russische Joden, is niet langer eene binnenlandsche kwestie alleen. De houding van Amerika maakt er, voor den opper-chef, een problema van, welk van het grootst belang is voor de toekomst der Bondgenooten. Het doet uitkomen, dat de officieele oprichting van een « Jodendag » in de Vereenigde Staten, dat is te zeggen van een groot vertoog om de Joodsche slachtoffers van den oorlog te hulp te komen, voortkomt uit een innige ontroering door de ongelukken der Joden teweeggebracht, — en gij moet eens de Russische Joden hooren ». In weinig tijds, heeft de oproep door President Wilson gedaan, 12 millioen opgebracht. Dit cijfer is veelbeteekenend. Het toont aan hoezeer de Amerikaansche Joden, uit Rusland gevloden, het lijden van hunne rasbroeders gevoelen. Ook zij zijn voor een paar of vele jaren voor de progroms en de exceptiewetten gevlucht, en hun haat voor al de oorzaken van hun leiden wordt weer opnieuw wakker geschud op het vernemen van hetgeen hunne broeders te verduren hebben. Want zij zijn op de hoogte, zegt de « Humanité », beter dan wij. Zij weten, dat de Joden, die met zulk een geestdrift den oproep van den Tsaar beantwoord hebben en die ten getale van meer dan 400.000 in de gelederen strijden, buiten de algemeene wet gebleven zijn, ten prooi van allerlei verdenkingen, en allerlei willekeurige maatregelen. Er werden beloften gedaan om het verbod op te heffen om buiten bepaalde en reeds overbevolkte streken te wonen. Zij bleven zonder uitwerking. Men doet hen lange reizen ondernemen, in hermetisch gesloten wagens, welke niemand mag naderen om eenigen steun aan de ongelukkigen te verleenen, die aan alles gebrek hebben, honger en dorst lijden en soms te midden van hen de lijkjes bewaren van kinderen, die van ontbering gestorven zijn. Men heeft gewonde soldaten gezien, die het kruis van St. Joris droegen en uit de hospitalen, welke buiten de voorbehouden zone gelegen waren, verdreven werden! »

En de « Humanité » toont verder aan hoe de reactionnairen, die eerst door de vaderlandslievende houding der Joden gedesoriënteerd waren, ze vervolgens beschuldigd hebben van deze vaderlandsliefde te willen aanwenden om terstond « gelijkheid van rechten » te bekomen. Hoe men ze daarna van collectieve verraderijen beschuldigd heeft, zich hierbij van opstokers bedienende, die nu eens van aanklachten en dan weer van « chantage » gebruik maakten. Hoe de militaire overheden ze vervolgen, stukken tegen hen opmaken om te bewijzen dat zij in het leger ongewenscht zijn. En het blad eindigt met aan te halen hoe de Israëlistische vluchtelingen, aan officieele vervolgingen blootstaan, te Kiew verplicht zijn om 300.000 roebels in de politiekas te storten ten einde er het woonrecht te hebben.

Men kent het vuur, waarmede de « Humanité » al de groote, goede zaken, waaraan zij zich wijdt, verdedigt. Mocht wellicht het tafereel dat zij schildert, een weinig te zwart te zijn, het toont daarom niet minder het gevaar aan, dat voor de Bondgenooten in deze middeleeuwsche houding der Russische overheden gelegen is, die moeite zullen hebben om te doen gelooven dat zij aldus voor het recht en de vrijheid strijden...

ONZE STRIJD

I.

Te Luik gaf Wallonia eene postkaart uit, waarop gedrukt stond:

« België is geen tweetalig land, want geen enkele Waal heeft de Vlaamsche taal aangenomen. Alleen het Vlaamsche land is tweetalig, vermits meer dan één millioen Vlamingen de Fransche taal hebben aangenomen. »

Eén millioen, hm! 't is wat veel! Maar dat men zóó iets tegen ons durft uit te spelen! Na schier eene eeuw verfransching is men er in gelukt eene pronkzieke menigte van burgerlui en ambtenaren met een Belgisch-Fransch vernisje te overpenseelen. Die lui spreken Belgisch-Fransch maar geen Fransch, zooals het behoort; ze zijn geen Vlamingen, geen Walen... Belgen misschien, voor zoolang Belg-zijn hun belangen dienen zal. Beulemansen noemen wij hen en de Walen noemen ze « Les Middelmates ». Zij hebben geene taal, slechts een patois. De Vlamingen, ruim vier millioen, hebben de Fransche taal niet aangenomen, alhoewel er ettelijke duizenden zijn die haar lezen, schrijven en spreken kunnen evenals ze de Duitsche, Engelsche en nog wel andere talen kennen. Eene taal kennen is nog heel ver van eene taal over te nemen. Nochtans besluiten wij tot eenen plicht, duurder thans dan ooit en tegenover iedereen: niet te fier te zijn op onze talenkennis, maar Vlaamsch te zijn bij elke gelegenheid en met eenieder. Daar is meer durf noodig om zóó te handelen... goed. Maar aan de moedigen is de toekomst, dàt vergete men niet!

II.

Overeenkomst en Verschil

Twee onderdrukte volkeren: de Polen en de Vlamingen. Hunne landen geheel of gedeeltelijk bezet door de Duitsche legers. Tot schande van de Europeesche beschaving in de 20ste eeuw, bezaten Vlamingen noch Polen een hooger onderwijs met de moedertaal als voertaal.

Van den bezetter kregen zij... hun *recht*.

Daarom was er:

1° bij de Polen: gejuich en geestdrift; leeraars en studenten voor alle vakken;

2° bij de Vlamingen:

a) de zich bewusten: kalme tevredenheid omdat het recht werd recht gedaan;

b) bij de anderen: bangelijk gevraag; gemor, smeekschrift-schrijverij om te verzoeken dat in Vlaanderen het recht niet worde erkend; opdat de ploertige klein-politiek van voorheen ook na den oorlog nog voortwoekere; om aan de goede gemeente te doen gelooven in eene lovale houding tegenover eene Regeering die te kort komt een « een der meest geheiligde plichten der Regeering, die is, uit alle macht terug te werken tegen den loop der natie, die *vervalscht is door den moreelen invloed van een buurnatie*; Regeering, wier plicht het is onder hare bescherming te nemen de nationale taal en letterkunde, en er de kultuur van aan te moedigen door alle mogelijke middelen die in haar macht zijn, *want de voorkeur die men verleent aan de studie van een vreemden tongval dient tot niets anders dan tot vernietigen van den nationalen geest* » (1); Regeering, die zwijgt op de eerbiedige vraag van de Vlamingen en straft wie te strijden durven voor Waarheid en Recht, de grondvesten van het volksbestaan.

Gevolgen:

Wat Polen aangaat:

In volle Doema verklaart minister Sasonof, en het wordt de heele wereld kond gedaan: « De autonomie van Polen werd » openlijk door den Tsaar geproklameerd. Polen zal nationale scholen » krijgen voor alle soorten van onderwijs, de hoogeschool daaronder begrepen. »

In Vlaanderen:

— Mogen we? Wat zal *men* er van zeggen? Laat ons weigeren dàt, waarvoor we hebben gestreden.

Moraal: Men krijgt wat men verdient. De Polen houden zich fier en trekken zich de Russen niet aan: de Russen willen ze te vriend worden.

De Vlamingen denken eerst en vooral aan anderen, en dan aan Recht, Waarheid, Fierheid. Zij durven niet en daarom maken zij zich vijanden. Wie wil of tracht er naar de vriend te zijn van zwakkelingen? Sterken alleen winnen sterke vrienden. Dat is het loon der sterkte!

GEO.

(1) Ph. Blommaert.

DAGELIJKSCH NIEUWS

OORLOGSTELEGRAMMEN. — Wij vestigen de aandacht van de lezers van « Het Vlaamsche Nieuws » op onze oorlogstelegrammen.

Vóór al de andere bladen heeft « Het Vlaamsche Nieuws » het Fransch legerbericht uit Parijs.

Ook geven wij de Duitsche en Turksche officieele stafberichten 's morgens vóór de Hollandsche bladen, die ze ons eerst 's middags kunnen mededeelen.

DE DICHTBUNDEL VAN RENÉ DE CLERCQ. — Verschillende inschrijvers op de steun-uitgave vragen ons wanneer zij het boek zullen krijgen?

Daarop kunnen wij geen afdoend antwoord geven, wij hopen eerstdaags, doch het hangt alleen af van den heer uitgever L. Simons, aan wien de bestelling sinds weken werd gedaan.

't Is nu ook wel mogelijk dat verzendingen in dezen tijd een lange vertraging ondergaan. Den dag zelf dat de boeken ons toekomen zullen wij ons met de bestellingen aan de inschrijvers gelasten.

FRANSKILJONSCHE FLATERS. — Hoe roekeloos de franskiljons voor den oorlog met onze onzijdigheid omsprongen is genoeg geweten. Te Brussel en in 't Walenland was 't al « Vive la France » dat de klok sloeg.

Doch zelfs te Antwerpen was er franskiljonsch geijver dat een zonderling daglicht werpt hoe dat volkje onzijdigheid begreep.

Wij spreken niet eens van al het raar gedoe ten voordeele van den Franschen schouwburg de « Variétés », doch in 1912 werd er te Antwerpen een inschrijving geopend om aan het Fransch leger een vliegtuig te schenken. De franskiljonsche « Gardenia » schreef in voor 100 fr.

Op de Beurs ook ging er met dit doel een inschrijvingslijst rond, doch leed fiasco.

Diezelfde « Gardenia » schreef destijds een verontwaardigden brief aan het Antwerpsch Gemeentebestuur omdat zij van de Stad een Vlaamschen brief ontving! En de ambtelijke taal van Antwerpen is Vlaamsch. Het gemeenteraadslid heer Frans Steger zette die heeren duchtig en geestig op hun plaats.

Het kluchtspel dat in het bestuur van deze Franschgezinde maatschappij werd gespeeld was ook zeer plezierig.

De voorzitter was bestendig doch ieder jaar werd het ondervoorzitterschap aan een ander lid geschonken, dat dan regelmatig de « Palmes académiques » bekwam.

Zoo kwamen hier allerhande brave kooplieden, handelaars in koloniale waren en winkeliers aan het purpere lintje! En dat maakte de menschen gelukkig!

Diezelfde heeren bulderden dan op de flaminganten en spraken van Vlaamsche pangermanisme! Wie onder hen werd ooit door Duitschland gedekoreerd voor bewezen diensten?

ALGEM. NEDERL. VERBOND. — Afdeeling Hooger Onderwijs voor het Volk. — Op Zondag 5 Maart zal M. Arthur H. Cornette, sekretaris van den Heer Burgemeester van Antwerpen, in de groote zaal van de Sinte-Ludgardisschool, Sanderusstraat, 47-51, een voordracht met platen houden over de gebroeders Hubert en Jan van Eyck. — Aanvang stipt om elf uur (Torenuur). Toegang vrij.

OPNEMING DER AARDAPPELENVOORRADEN. — In de verordening van jongstleden December, door den Gouverneur-Generaal uitgevaardigd, en dat het aangeven der aardappelstocks verplichtend stelde, werd gezegd dat degenen, die niet aan de verordening zouden voldoen, of die verkeerde of onvolledige verklaringen zouden afleggen, zich blootstellen aan straffen kunnende gaan tot 6 maanden opsluiting, of boeten, welke 10,000 M. konden bereiken.

Door eene nieuwe verordening zijn deze bepalingen gewijzigd, zoodat al degenen, die vóór 8 Maart de valsche verklaringen, vroeger gegeven, zouden verbeteren, van genoemde straffen zullen ontheven zijn.

DE 42-CENTIMETER MORTIEREN. — Een korrespondent van het « Berliner Tageblatt » in Sofia vertelt van een gesprek met professor Rausenberger, den man, die de 42 centimeter mortieren geconstrueerd heeft. Rausenberger was oorspronkelijk artillerie-officier en heeft zich eerst later aan de studie van het bouwen van machines gewijd.

Alle tegenstanders, zoo zei hij, zijn wij met onze zware artillerie de baas. De lichte veldkanonnen met vlakvuur zijn in dezen oorlog betrekkelijk op den achtergrond gebleven. Naar mijn meening zal het lichte veldgeschut steeds meer aan beteekenis verliezen tegenover de zware stukken met steile baan. Het vertikale doel, waartegen de veldartilerie eigenlijk alleen met succes te gebruiken is, is in den modernen oorlog bijna volkomen verdwenen, ook al is de stellingstrijd, die zich in Frankrijk ontwikkeld heeft een abnormaliteit. Het vertikaal doel is tegenwoordig een betrekkelijk zeldzaam verschijnsel. Tegen loopgraven kan alleen het vuur van zware kanonnen met kromme baan uitwerking hebben.

Over de constructie van de 42 centimeter mortieren vertelde hij: de aansporing om een dergelijk kaliber te scheppen heeft de generale staf gegeven door een wensch uit te spreken naar een kanon van een bepaald prestatievermogen. Reeds eenige jaren geleden gelukte het de firma Krupp dezen wensch te vervullen, maar eerst kort voor het uitbreken van den oorlog gelukte het ons de beweeglijkheid van een zoo groot kaliber zoo zeer te verbeteren, dat men bij het transport ervan zelfs van veldspoorwegen onafhankelijk werd. Bij de beschieting van Luik hebben deze gemakkelijk beweegbare dikke Bertha's hun eerste woord gesproken.

Professor Rausenberger meende niet, dat men nu nog vestingen zou bouwen als Luik en Antwerpen.

IS DE « INTERNATIONALE » DOOD? — De heer Frank van der Goes heeft Zondagochtend op de vergadering in « De Pool », te Amsterdam, waar hij het vraagstuk: « Is de Internationale dood? » besprak, o. a. gezegd, dat het bestuur van het Internationaal Socialistisch Bureau, dat thans in Den Haag zetelt, dezer dagen wederom pogingen in het werk heeft gesteld om eene internationale conferentie van sociaal-democraten in het leven te roepen. De heer Van der Goes verwachtte van deze poging meer succes dan van de voorgaande.

Kamiel Huysmans is algemeen schrijver van dit bureel.

VOOR HET BEHOUD DER NOTEBOOMEN. — Het departement van Kunsten en Wetenschappen had in den laatsten tijd, talrijke brieven en verzoekschriften van artisten ontvangen, van kunstgenootschappen en vereenigingen, evenals van particulieren, met betrekking tot het voorgenomen neervellen van noteboomen. Men weet dat volgens de bepalingen door de bezettende autoriteit voorgeschreven, de meeste noteboomen, welke eene zekere afmeting hadden, omgehakt moesten worden. De verzoekschriften hadden in 't bijzonder betrekking op de boomen welke eene kunst- of geschiedkundige waarde hebben. Als zoodanig verdienen vermeld te worden de 8 oude noteboomen van de plaats « Vogelsang » te Woluwe St-Pieter, bij Brussel, 5 of 6 prachtige notelaars te Lindebeek, de bijna weergalooze noteboom te Chain, de bewonderenswaardige noteboomen, welke van de dorpen Ave en Auffe, nabij Rochefort, onvergetelijke stukjes natuurschoon maken, enz.

De administratie heeft rekening gehouden met de opgegeven redenen en in de meeste gevallen werden al de aangeduide boomen gespaard, die daarvoor in aanmerking kwamen.

Iets voor iederen dag

Een Zinnebeeld van Ellende

Aan den heer senator Leon van Peborgh

Als we dieren ongelukkig zien en er van hoogerhand bescherming kan komen dan denken wij onmiddellijk en allereerst aan U, heer Senator, niet alleen omdat gij door zelfontwikkeling en begrip tot deernis en meewarigheid zijt gekomen voor alles wat lijdt, mensch en dier, maar ook omdat wij weten dat gij een man zijt van de daad die optreden zult en die de macht bezit om te handelen.

Laat ons daarom toe U het pijnlijk schouwspel te vertellen waarvan we Donderdag l.l. getuigen waren.

Ja, 't is al van Donderdag, en wij verwijten het ons dat wij niet eerder de ellende aankloegen, en met hartzeer denken wij aan de drie dagen waarmede wellicht het lijden van een arm braaf dier verlengd werd.

Wij noemen het dier, en niet eerst den mensch, die beiden nochtans onze deernis en hulp verdienden, omdat een mensch zijn leed bevroeden en beredeneeren kan, het weet te zeggen en uit te spreken, best een uitweg en een uitkomst vindt, doch een dier is een hulpeloos wezen in de wreede hand en in het onvermurwbaar onbegrip van den mensch.

Donderdag ochtend dan om halfnegen, stond er in de Lange Leemstraat, op de hoogte van de Vincentiusstraat een groep menschen rond een zandkar. De kar was met een berg volgeladen en opgehoopt.

Aan de kar was een trekhond gespannen, maar nooit hebben we zulk jammerlijk beeld van uithongering, ellende en uitputting gezien. Het was een geraamte; de ribben puilden, de achterknoken staken scherp door de huid en de dijen waren zoo ingevallen dat uwe handen elkaar zouden geraakt hebben door een drukking aan beider kant.

Het dier waggelde op zijn pooten in het gareel, dat alleen reeds te zwaar een vracht was.

Alleen de klagelijke oogen in den nog schoonen kop leefden en bezagen u smeekend en vervaard.

Wij deden den muilband af, half bevreesd toch dat het arme afgesloofde dier, hetwelk in iederen mensch een vijand en een beul moest zien, bijten zou.

Doch neen, het begreep, het sloeg zijn brave goedige oogen naar ons op en likte onze hand.

En toen wij dat beenderig hoofd streelden, leunde het vriendelijk en dankbaar tegen ons aan.

Kinderen die naar school gingen, voederden hun boterham, die wel gulzig werd ingeslikt, doch bijna door de keel niet meer kon.

De zandboer, een klein reeds bejaard ventje, stond er ongeduldig en grimmig bij en zwaaide zijn stok met een: « Allee, vooruit! »

— Neen, man, die hond moet uitgespannen worden! Het dier kan niet meer; het valt neer van uitputting en honger.

— 't Krijgt eten genoeg!... Allee, vooruit!

— Neen, man, dat gaat niet!

— En ik zal zelf moeten trekken zeker!

Hij trad hinkend vooruit en nu zagen wij dat de dromme! zijn linkerbeen kwijt was en op een houten been voortstrompelde. Dat zonk de omstanders door hun gemoed! Het was om meê te weenen!

Een struische deerne, met harden blik en rood gelaat, trok mee in de kar. Zij vond dat het lang genoeg had geduurd en begon op de gemeenste wijze te schelden.

Eenige heeren en dames traden nu ook krachtdadig op en zeiden dat het niet waar zou wezen, dat die arme hond moest uitgespannen worden.

In de Vincentiusstraat was werkvolk aan den arbeid en die... trokken partij voor den zandboer en het wijf.

Een plafonneerder nam het hooge woord, beweerde dat hij een diploma had van de « Bescherming der Dieren », wat wij betwijfelen, en als 't waar is wat hem volstrekt ontnomen moet worden.

Een gemeen meisje — wij heeten gemeen de lage uitdrukking van haar gezicht, riep:

— Die heeren en die madammen hebben kompassie met een hond, doch wij mogen van honger kreveeren!

Wij vroegen of zij hulp van noode had, of zij geen onderstand genoot, dat zij anders slechts hoefde te zeggen waar zij woonde.

't Antwoord was: « 'k Heb van niemand niks noodig! »

De zandboer met zijn houten been, en een koneren trompet aan een koord om het lijf, trachtte het klein volk op te ruien tegen de « heeren en de madammen! »

Maar 't lukte niet; wij hielden voet bij stek. Wij wenschten slechts één ding: dat er een politieman in de buurt mocht ontdekt worden! Daar was er geen! Het dier werd toch uitgespannen en de zandboer trok af met zijn hond die hem achternawaggelde op zijn krachtlooze pooten.

Die man, voortscharrelend op zijn hou.en been met dien armen hond: wat een zinnebeeld van opperste ellende en wat twee sukkelaars!

Zoo trokken ze naar Berchem, heel Berchem door... wij volgden... Nergens een diender noch burgerlijke politie.

De menschen keken hen dier achterna soms met een « och arme! », doch niemand dacht om handelen of helpen.

Aan de vesting trok hij den Grooten Steenweg op. Wij vernamen daar dat de zandboer met het houten been op *'t Rooi* woont, even buiten de Poort en genoeg gekend is.

Voor dien sukkelaar moet gezorgd worden, doch onmiddellijk moet die afbeulerij van het arm dier ophouden.

Wij hebben het geval Donderdag voormiddag bekend gemaakt op het Berchemsch Politiebureel van den Hoogen Weg. Een diender beloofde er naar om te zien.

't Is best mogelijk, doch de politie heeft dikwijls ook al haar handen vol en 't gaat dan slechts om een hond!

Wij hebben liever het geval aan den heer Leon van Peborgh bekend te maken en aan degenen onzer lezers die het zich willen aantrekken.

Wij boden den zandboer aan het dier bij ons te nemen tot het weer gezond en gevoed zou wezen, doch hij zwaaide zijn stok en antwoordde dat hij 't nog liever...

Er moet gehandeld worden en onmiddellijk.

Arme menschen! Arme dieren!

LUC.

DE OORLOG

De Toestand

Op het Westelijk gevechtsterrein, verschillende gebeurtenissen van beteekenis.

De Engelschen hebben een poging gedaan om den druk op den sector van Verdun uitgeoefend, door offensief optreden hunnerzijds eenigszins te verlichten. Die aanval komt op het oogenblik dat de hoofdstoot der Duitschers reeds toegebracht is en bedoelt dus meer de Franschen toe te laten een deel van het verloren terrein te herwinnen. De Engelschen hebben een aanval gedaan in de streek van Ieperen waar de Duitschers er op 14 Februari in slaagden een tamelijk breeden sector van de Engelsche linies te nemen; dat gedeelte nu hebben de Engelschen weten te heroveren en konden zelfs hier en daar de vijandelijke stellingen binnendringen. De Engelsche en Duitsche legerberichten stemmen over die operaties treffend overeen. Voorloopig blijft die aanval van weinig invloed op het offensief tegen Verdun, omdat hij van te kleinen omvang is.

Inderdaad, de Duitschers zijn er zelfs in geslaagd op het Noorderfront der vesting nog een weinig vooruit te komen — ze geven hun succes aldus weer: « Op de hoogten ten Oosten van de Maas zuiverden wij na krachtige voorbereiding met artillerie het dorp Douaumont (van vijanden), en schoven onze linies ten Westen en ten Zuiden van het dorp en van het pantserfort in gunstiger stellingen vooruit. »

Het bericht der Franschen van denzelfden datum, maar dat op eenigszins vroegere gebeurtenissen doelt, zegt dat zij met de Duitschers slaags zijn in de eenige straat van het dorp. Beide lezingen komen dus goed overeen. Men ziet daaruit:

1° dat de mededeelingen van Fransche zijde over de insluiting van het fort Douaumont op de omstandigheid steunden dat het dorp van denzelfden naam iets of wat in het Noordwesten van het fort gelegen is, dat alzoo gedeeltelijk was ingesloten, en namelijk van drie zijden kon bedreigd worden. Met het oog daarop trachten de Duitschers zich eenigs ins ruimte te verschaffen rond het bolwerk dat zich slechts 7 kilometer van de stad Verdun bevindt;

2° dat het verkeerd is de onderneming tegen den « hoeksteen der Maaslinie » als geëindigd te beschouwen. Een Hollandsch blad karakteriseert treffend den toestand met de woorden dat het doek is neergelaten over het eerste bedrijf dat niet het laatste is.

Ook de kans voor een uitbreiding van het offensief op andere gedeelten van het front blijft bestaan. In Ieperen is de bedrijvigheid reeds groot geworden en de artillerie begint krachtiger mee te spreken in Champagne en op den Westelijken oever van de Maas. 't Is zonderling dat op dit laatste gebied door de Duitschers nog geen pogingen werden gedaan om vooruit te komen, want hoe meer ze in het Oosten vorderen, hoe groo er de flankbedreiging wordt van op den Wester Maas-oever.

Over het lot der vesting zelf is het nog moeilijk een voorspelling te wagen. De overrompeling is bepaald mislukt; hoe het met een beschieting der verdedigingswerken zal vergaan weten wij niet.

De volgende oordeelvellingen van gekende Fransche critici en deskundigen kunnen hier nog op hun plaats zijn. Ze zijn van een zekere tendens van opwekking tot ernstige tegenweer niet vrij te pleiten.

Hervé in de « Victoire »:

« Verdun is niet gered. De toestand blijft zeer ernstig voor Verdun zelf (de stad), die slechts 7 kilometer van Douaumont verwijderd is. Onze generale staf zal goed doen zich niet aan een passief optimisme over te geven en de krachten van den vijand niet te onderschatten. Ik hoop eenter nog steeds dat Verdun zal gered worden. »

Lacroix in de « Temps »:

« Er zijn geen vestingen, maar nog slechts verdedigings-inrichtingen in het geheel van het front; sinds de vijand vuurkraters van dergelijke draagwijdte, geweld en nauwkeurigheid gebruikt, zijn de meest volkomen gepantserde en gebetoneerde vestingswerken, wegens de doodende uitwerking van het zware geschut, niet in staat hun eigen rol te vervullen, die daarin bestaat: stand te houden, bezetting, kanonnen, munitie en leeftocht te bevatten, welke alles ten nadeele van de landsverdediging opgeofferd worden. Onder den druk van die omstandigheden, kunnen alle vestingen afgeschaft worden; men moet hare verdedigingsmiddelen en het door haar in beslag genomen gebied ter beschikking stellen van de algemeene front-organisatie. Wanneer zulk een vesting door een aanhoudende vijandelijke krijgsverrichting wordt bedreigd en gevaar loopt in de handen van den vijand te vallen, dan moet men zich daarover niet méér opwinden alsof de plaats in 't geheel niet bestaan had. »

Beide uittreksels zijn op verschillende opvattingen gesteund. De lezer kan er zelf de passende gevolgtrekkingen uit halen.

* * *

Het standpunt van Amerika tegenover den verscherpten duikbootoorlog, dien Duitschland reeds begonnen is, is nog niet duidelijk gebleken. De berichten uit de Vereenigde Staten volgen elkander op en geven de eene tegenspraak na de andere. Over 't algemeen krijgt men echter den indruk dat president Wilson het waarschuwen van Amerikaansche onderdanen die op schepen der geallieerden willen rei en niet onvoorwaardelijk goedkeurt. Het Congres moet zich daarover uitspreken; in den schoot van dit lichaam is er een zekere strooming ten voordeele van die waarschuwing, verpersoonlijkt in senator Stone; wij weten niet of de meerderheid van die richting der politiek wil hooren. Het lijkt ook met den dag zekerder dat Duitschland zich door geen bedreigingen van zijn stuk zal laten brengen, vasthoudend aan zijn opvatting dat bewapende koopvaardijschepen met oorlogsschepen dienen gelijk te worden gesteld.

Officieele Legerberichten

VAN DUITSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, 4 Maart. — Officieel:

De gevechten ten Zuidoosten van Ieperen zijn voorloopig tot stilstand gekomen. De door ons vóór 14 Februari bezet gehouden stelling is vast in ons bezit. Het Bastion is in de handen van den vijand gebleven. De levendige artilleriegevechten in Champagne duurden ook gisteren voort. In de Argonnen mislukte een sterke vijandelijke aanval. Aan beide oevers der Maas versterkten de Franschen hunne artillerie-bedrijvigheid en vielen na aanmerkelijke stijging van hun geschutsvuur het dorp Douaumont en onze aansluitende linie aan. Zij werden, deels met gevechten op korten afstand, onder zware verliezen teruggeslagen en verloren buitendien meer dan 1000 ongewonde gevangenen. Volgens de bij de opruimingswerken der slagvelden totnogtoe gemaakte vaststellingen, steeg de tijdens de gevechten, die sedert 22 Februari geleverd werden, gemaakte buit met 37 kanonnen en 75 machinegeweren, tot 115 kanonnen en 161 machinegeweren.

Bij Obersept, ten Noordwesten van Pfirt beproefde de vijand tevergeefs de hem op 13 Februari ontnomen stelling te heroveren. De eerste staat slaagde deels tot in onze loopgraven, die door tegenaanvalen aanstonds weer gezuiverd werden. Ons spervuur liet een herhaling van den aanval slechts gedeeltelijk tot ontwikkeling komen. Onder verlies van vele dooden en gewonden, evenals van meer dan 80 gevangenen moest de vijand zich uit zijne stelling terugtrekken.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, 4 Maart. — Officieel:

Tijdens een klein gevecht werden de Russen uit hunne stellingen bij Abssewitschi, ten Noordoosten van Baranowitschi, geworpen.

Balkanfront

Berlijn, 4 Maart. — Officieel: Onveranderd.

VAN OOSTENRIJK-HONGAARSCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Weenen, 3 Maart. — Officieel: Alles is rustig gebleven.

Balkanfront

Weenen, 3 Maart. — Officieel: Alles is rustig gebleven.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, 3 Maart. — Officieel: Alles is rustig gebleven.

VAN FRANSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, 4 Maart. — Officieel:

De algemeene beschieting blijft even sterk ten Westen als ten Oosten der Maas. Men kan nochtans merken dat, na 36 uur van het hernemen van het offensief, dit niet geleid heeft tot eenige uitbreiding van het aanvalsfront.

In de verschillende sektors van de streek van Verdun was de beschieting gedurende den nacht tamelijk sterk; maar werd door niet één aanval der Duitsche infanterie gevolgd. De tegenaanval die door de Franschen op het einde van den dag van gisteren uitgevoerd werd, zou hun toegestaan hebben in het dorp Douaumont binnen te dringen. In de streek van Eparges verhinderden de Franschen de bezetting van een mijntrechter door de Duitschers, die door eene ontploffing van een hunner mijnen veroorzaakt werd.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

Westelijk gevechtsterrein

Londen, 3 Maart. — Britsch stafbericht:

Gisteren avond hebben wij bij de Hohenzollern-redoute vijf mijnen laten springen en de trechters bezet. Een ervan bevatte de voornaamste mijngang, door den vijand aangelegd. Wij hebben een vijandelijken bomaanval afgeslagen.

Aan het kanaal Ieperen-Komen hebben wij de gisteren veroverde stellingen, waaronder ongeveer 200 met. van de oorspronkelijke loopgraven van den vijand, versterkt. Wij hebben er 5 officieren en 249 man gevangen genomen.

VAN RUSSISCHE ZIJDE

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, 3 Maart. — Officieel:

In de streek ten Noorden van Tsartorisk is de vijand bij een aanvalspoging door ons geschutvuur verstrooid.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, 2 Maart. — Officieel:

Een kleine aanval des vijands bij Marter (in de Val Sugana) is afgeslagen. Ons zwaar geschut heeft met succes het station Toblach gebombardeerd.

Langs het heele Isonzofront heeft het slechte weer met sneeuwval aangehouden. In de hooger gelegen gedeelten van het gevechtsterrein nochtans hebben onze patrouilles bijzondere werkzaamheid ontwikkeld en den vijand in zijn loopgraven bestookt met geweervuur en handbommen. Onze artillerie heeft belangrijke punten onder vuur kunnen nemen, zooals het station van Santa Lucia. Een van onze batterijen opende bij verrassing het vuur en heeft de kampen des vijands achter Podgora met succes gebombardeerd.

TELEGRAMMEN

UIT DE VEREENIGDE STATEN

Washington, 3 Maart. — In den Senaat is een voorstel om de bespreking over de motie voor onbepaalden tijd uit te stellen, met 68 tegen 14 stemmen aangenomen.

DE SKANDINAAFSCHE KONFERENTIE

Stockholm, 3 Maart. — « Svenska Dagbladet » schrijft over de Noordsche onzijdigheidskonferentie te Kopenhagen:

Sedert de samenkomst te Malmö is de geringschatting bij verscheidene oorlogvoerenden voor de rechten der onzijdigen toegenomen. Het is duidelijk van hoeveel belang en tevens hoe moeilijk het is om zich tegen wederrechtelijke maatregelen te verzetten en toch te voorkomen dat men aan de eene of de andere zijde in den strijd wordt meegetrokken. Dit is een waarschuwing voor de Skandinaafsche staten om een stelling in te nemen, die naar alle kanten gelijken weerstand kan bieden.

« Stockholms Dagblad » acht het feitelijk overbodig er bijzonderlijk op te wijzen, dat de samenkomst tegen niemand is gericht. Toch is het misschien veiliger, zegt het blad, dit nadrukkelijk te verklaren, wanneer men denkt aan de uitleggingen, die er aan de samenkomst te Malmö zijn gegeven. Het is vooral een reden tot voldoening, dat de eerste samenkomst te Malmö zijn gegeven. Het is vooral een reden tot voldoening, dat de eerste samenkomst in Zweden thans door een op Deenschen bodem wordt gevolgd. Hierin kan men een waarborg zien voor de bestendiging en de ontwikkeling van de goede verstandhouding en de vertrouwelijke samenwerking tusschen de drie Skandinaafsche rijken volgens het beginsel dat eendracht macht maakt.

EKONOMISCHE KONFERENTIE TE PARIJS

Amsterdam, 4 Maart. — Naar een hier verschijnend blad uit Londen meldt, geeft de politieke medewerker van de « Times » verschillende bijzonderheden over de aanstaande ekonomische konferentie in Parijs. Engeland, Frankrijk, Italië, Japan, Rusland en vermoedelijk ook België en Servië zullen er vertegenwoordigd zijn. Onder de Britsche afgevaardigden zullen zich waarschijnlijk verschillende ministers bevinden. De regeering vergewist zich eerst van het standpunt der koloniën, zoodat de Britsche afgevaardigden in naam het rijk kunnen spreken.

DE SKANDINAAFSCHE RIJKEN

Kopenhagen, 3 Maart. — Naar Ritzau's Bureau meldt, heeft de koning van Denemarken de eerste ministers en ministers van buitenlandsche zaken van Zweden en Noorwegen uitgenoodigd om den 9n dezer te Kopenhagen met Zahle, den eersten minister, en Scavenius, den minister van buitenlandsche zaken van Denemarken samen te komen teneinde te spreken over de vraagstukken, die in den oorlog zijn gebleken van gemeenschappelijk belang te zijn. Deze samenkomst is te beschouwen als een voortzetting van die van Malmö in December 1914 en als een nieuwe uiting van de goede verstandhouding tusschen de drie landen en van den wensch om een eerlijke, onpartijdige onzijdigheid te bewaren.

De koning van Zweden noodigde eerst tot een samenkomst in Stockholm uit, maar op den wensch van Denemarken is Kopenhagen gekozen.

Stockholm, 3 Maart. — Op uitnoodiging van den Koning van Zweden, kwamen in December 1914 de koningen van de drie Noordsche rijken, vergezeld door hun ministers van buitenlandsche zaken, te Malmö bijeen, ter beraadslaging over vraagstukken, die uit de tegenwoordige wereldkrisis ontstaan zijn. Met verwijzing naar de bij die bijeenkomst gemaakte afspraak over den vorm waarin de samenwerking zou voortgezet worden, heeft de Koning van Zweden het voorstel gedaan de minister-presidenten en ministers van buitenlandsche zaken te Stockholm bijeen te laten komen. Dit voorstel vond in Denemarken en Noorwegen een goede ontvangst, maar van Deensche zijde werd daarbij de wensch uitgesproken, om de bijeenkomst te Kopenhagen te laten plaats hebben.

De Koning van Zweden verklaarde zich bereid, aan dien wensch gevolg te geven en na onderhandelingen tusschen den Koning van Denemarken en de Deensche regeering eenerzijds en den Koning van Noorwegen en de Noorsche regeering anderzijds liet de Koning van Denemarken den minister-presidenten en den ministers van buitenlandsche zaken van Zweden en Noorwegen een uitnoodiging geworden, om den 9n dezer te Kopenhagen met den minister-president en minister van buitenlandsche zaken van Denemarken bijeen te komen.

De uitnoodiging is door hen aangenomen.

Bij de samenkomst, die een nieuw bewijs is voor de goede betrekkingen tusschen de drie Noordsche rijken en voor den wensch een eerlijke en onpartijdige onzijdigheid te handhaven, zullen op grond van de opgedane ervaringen vraagstukken behandeld worden, die gedurende den oorlog van gemeenschappelijk belang voor de drie Noordsche rijken zijn gebleken.

DE EXPEDITIE VAN FORD

Volgens een Reutertelegram uit Stockholm is Maandag Ford's vredeskonferentie geopend en heeft Lochner, de sekretaris, daarbij gezegd, dat de konferentie het volgende programma heeft:

1) Een beroep op onzijdige regeeringen te doen om een officieele onzijdige konferentie te beleggen.

2) De oorlogvoerende regeeringen te verzoeken, aan deskundigen, uitgenoodigd om de konferentie te Stockholm bij te wonen, vrijelijk hun reis te laten doen.

3) Aan al de oorlogvoerende partijen te verzoeken, nauwkeurig aan te geven waarvoor zij oorlog voeren.

4) Het publiek door middel van de pers in te lichten over den oorlog en de zaak van den vrede.

HET GEVAL MET DE « MALOJA »

Bij het onderzoek van den lijkschouwer te Dover naar het vergaan van de « Maloja » heeft de eerste stuurman getuigd, dat de ontploffing, die het achterschip trof, van een mijn of een torpedo kwam; hij was geneigd aan een torpedo te denken, maar, ofschoon hij met den kapitein op de brug stond, had hij niets gezien, dat zijn vermoeden steunde. Waarom hij dan toch de voorkeur gaf aan de verklaring, dat een torpedo het werk had gedaan? Omdat twee schepen dicht achter de « Maloja » werden opgeblazen. — Kon dat ook niet gebeurd zijn, als iemand eenige mijnen had gelegd? vroeg de lijkschouwer. — Ja, was het antwoord, maar het andere schip was altijd recht achter ons.

Blijkbaar wilde de getuige te kennen geven, dat de « Maloja » alle mijnen in haar koers voor de achteraan komende schepen zou hebben opgeruimd. Maar is op zee het recht achter elkander varen niet een eenigszins ruim begrip?

De eerste stuurman getuigde nog, dat de kapitein dadelijk na de ontploffing de machine met volle kracht liet achteruit slaan. Later wilde hij de machine stop laten zetten, maar dat kon niet meer, aangezien de machinekamer vol was geloopen. Door de vaart, waarmee het schip achteruitvoer, konden eenige booten niet wegkomen. Was het niet beter geweest met volle kracht vooruit te stoomen en was er dan geen kans geweest het schip op strand te zetten? — Er was eenige kans, was het antwoord, ofschoon het schip misschien ook eerder was gezonken; en bij zoo'n vaart was er allicht geen enkele reddingboot weggekomen.

DUITSCH OORDEEL OVER VERDUN

Berlijn, 3 Maart. — Volgens nauwkeurige berichten bedraagt de terreinwinst, door het offensief voor Verdun, van den 21sten Februari, tot nog toe verkregen, 170 vierkante kilometer. Dit is dus meer dan vier maal zooveel dan de Franschen bij hun offensief in het najaar in Champagne konden bereiken.

De Duitsche verliezen zijn naar omstandigheden gering. Men heeft er bijzonder op gelet nergens troepenmateriaal zonder zin op te offeren, en steeds zorgvuldig den weg uitgekozen, die met de geringste verliezen naar het beoogde doel voerde. Het terrein voor Verdun aan den Noordkant en den Oostkant van Verdun is in Duitsche handen, de Noordelijkste forten zijn in ons bezit, en de Duitsche troepen hebben zich al strijdend tot aan den voet van de Lotharingsche heuvels een weg gebaand.

EEN ENGELSCHE MIJNVEGER GEZONKEN

Londen, 3 Maart. — Naar de admiraliteit meldt is de mijnveger « Primula », die in het Oosten van de Middellandsche Zee patrouillediensten verrichtte, eergisteren getorpedeerd en gezonken.

De officieren en de bemanning zijn, op 3 man na, gered en te Port Said geland.

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Londen, 3 Maart. — Lloyds vernoemt uit Bordeaux, dat het Fransche stoomschip « Lakme », dat met steenen naar Duinkerken op reis was, bij het eiland Yeu in den grond geboord is. Zes man worden vermist.

DE « MECKLENBURG »

Uit een ambtelijk relaas is gebleken, dat het ongeluk met het stoomschip « Mecklenburg » van de maatschappij Zeeland geschied is Oost-ten-Zuiden van het vuurschip « Noord-Hinder », op één zeemijl afstands.

Volgens de eerste berichten zou de post aan boord van het stoomschip « Mecklenburg » gered zijn. Naar men van bevoegde zijde mededeelt, is die post evenwel verloren gegaan.

KITCHENER

De emolumenten van Lord Kitchener, den Engelschen minister van oorlog, uit de staatskas bedragen, volgens een ministerieele mededeeling in het Lagerhuis pond st. 6140 in het jaar, d. i. zijn salaris als agent-generaal van Egypte verminderd met wat de tegenwoordige hooge kommissaris ontvangt.

Aangezien er sprake is van emolumenten, vermoeden wij, dat het salaris als minister, in gewone tijden pond st. 5000, maar nu de leden van het kabinet hun salarissen bijeen doen en gelijkelijk verdeelen, iets minder, er bij komt.

Na de Soedan-expeditie schonk het Parlement Kitchener pond st. 30.000 en na den Boerenoorlog pond st. 50.000.

Het Parlementslid, wiens vraag de mededeeling aangaande de emolumeeten van Lord Kitchener heeft uitgelokt, vindt blijbaar, dat bij de tegenwordige bezuiniging, die juist eergisteren nog door Kitchener zelf is aangeprezen, ook hier wat uit te winnen zou zijn.

NOG BEZUINIGINGEN

Op de begrooting van Engelsch-Indië zijn ook een aantal bezuinigingen aangebracht, maar de militaire uitgaven zijn aanmerkelijk gestegen. De inkomsten vertoonen echter door verhooging van in- en uitvoerrechten en accijnzen een groote toeneming. In het algemeen zijn de invoerrechten verhoogd van 5 pct tot 7 1/2 pct. ad valorem. De invoerrechten op katoentjes, die 3 1/2 pct. bedragen, zijn even laag gebleven. Lancashire moet worden ontzien en in de mededinging met de inlandsche katoentjes niet worden belemmerd. De accijns op zout — de groote grief van de Indische bevolking — is weer verhoogd, nl. met 4 stuiver per maund (ongeveer 36 kgr.), een zeer redelijke evrhooging, zegt de « Times », angezien de accijns daarmee nog maar de helft is van wat ze was toen Lord Curzon de eerste van drie verminderingen invoerde. De accijns was toen nl. twee gulden de maund; nu dus een gulden: Uitvoerrecht wordt geheven van jute — de jute-zaken hebben enorme winsten behaald; er zijn in Bengalen maatschappijen die 40—110 pct. dividend hebben uitgekeerd — en van twee, een kwart stuiver het Engelsche pond (0.45 kgr.)

Velerlei

— Pretyman, de Engelsche onderminister van handel, heeft in het Lagerhuis gezegd, dat van de 37 Duitsche schepen in Italiaansche havens 34 (3 zijn onbruikbaar) in dienst van de Italiaansche regeering zijn; 9 ervan zijn in de vaart tusschen Italië en Engeland en 16 tusschen Italië, Engeland en Canada.

— Kolonel Egli heeft aan den Zwitserschen Bondsraad ontslag verzocht als afdeelingschef van den generalen staf.

— Essad pasja toeft te Nizza.

— In de fabriek van ontplofbare stoffen te Bourges is een der bijgebouwen in de lucht gevlogen. Volgens de « Petit Parisien » zijn er drie dooden en 12 gewonden.

— Het Engelsche korps vliegers heeft een gevoelig verlies geleden door den dood van vliegluitenant Harold Rosher, 22 jaar oud. Zondag te Dover een vliegtuig beproevende kwam hij te vallen en was dood.

— Welke gevaren er aan de vaart op Archangel verbonden zijn, blijkt uit het verhaal van het Engelsche stoomschip « Sappho, van de Wilsonlijn, dat den 28n November van Archangel vertrok. Den 2en December raakte het schip in de Witte Zee in het ijs. Den 24n, toen de proviand op een eind liep, verliet de bemanning, uit 27 koppen bestaande, het schip om over het ijs land te bereiken. Het was een vreeselijke tocht. Drie zijn er levend afgekomen. Ze vonden een Laplander met een rendierslede. Ze zijn nu in Engeland.

— Een Reuter-telegram uit Stockholm meldt, dat de lezing van prof. Gilbert Murray te Stockholm is afgezegd, waarschijnlijk omdat de regeering elke lezing over den oorlog verbiedt.

Buitenland

DE ZUID-AFRIKAANSCHE HANDEL

Aan een feestmaal, te zijner eere gegeven, heeft Ch. du Plessis Chiappini, handelskommissaris van Zuid-Afrika te Londen, gezegd, dat vooral de uitvoer van vruchten uit Zuid-Afrika sterk is toegenomen. Alles (of het meeste) gaat naar Engeland. In 1906 werden er ongeveer 23.000 kisten fruit uitgevoerd, in 1914 ruim 425.000 kisten. Over vijf of zes jaar zullen er jaarlijks twee millioen kisten sinaasappelen voor den uitvoer zijn. In 1915 zijn er 20.000 kisten druiven verscheept. Men legt zich in Zuid-Afrika in toenemende mate op de vervaardiging van jams en ingemaakte vruchten toe. Ook eieren gaat Zuid-Afrika naar Engeland uitvoeren, in 1915 waren het er reeds 180.000 dozijn. De spreker had goede hoop, dat binnenkort de Engelsche invoerrechten den Zuid-Afrikaanschen wijn een markt in Engeland zouden bezorgen.

HET TALENVRAAGSTUK IN NOORWEGEN

Uit een artikel van « Tidens Tegn », naar aanleiding van de benoeming van dr. D. A. Seip tot hoogleeraar in de Rijkstaal aan de universiteit van Kristiania, kan men zich een voorstelling vormen van den stand van den strijd tusschen Rijkstaal en Landstaal. (Men weet, dat de Rijkstaal het vernoorschte Deensch, de taal van nog verreweg de meeste Noorsche boeken en kranten is, en de LLandstaal, de meest uit Westelijke Noorsche dialekten opgebouwde, meer aan het oude Noorsch verwante taal.)

Prof. Eeip — schrijft « Tidens Tegn » — gaat van de stelling uit, dat er in Noorwegen nu eenmaal twee talen zijn. Beide hebben hun levenskracht getoond, beide hebben het Noorsche volk geestelijke goederen toegevoerd en er krachten in onketend, die het niet meer wil missen. De eene taal kan de andere niet het land uitdringen. Is het dan niet waanzin den taalstrijd voort te zetten, met de onverzoenlijkheid die hem tot nog toe kenmerkt? Het moest veeleer een wedijver worden, welke taal het volk den grootsten rijkdom van gedachten en de meeste beschavingsgoederen kan bezorgen en het best tot het hart van het volk kan spreken.

Maar — vervolgt « Tidens Tegn » — we moeten verder vooruit zien. Om niet ten eeuwigen dage een volk te blijven, dat door twee talen gesplitst wordt, moeten we trachten de twee talen tot elkander e brengen. Elke poging om de Landstaal zijn ouderwetsche vormen en zijn bepaald Westlandsch karakter te ontnemen, elke ontwikkeling van de Rijkstaal, waardoor zij haar vreemden oorsprong meer aflegt en zij de beschaafde spreektaal der steden naderbij komt, behoort in beide kampen met gelijke vreugde te worden begroet.

Tot zoover « Tidens Tegn ».

Gelijk de lezers van Noorsche boeken en kranten uit de laatste jaren weten, heeft de Rijkstaal zich reeds aanmerkelijk van het Deensch verwijderd, minder nog door woorden en vormen uit de Landstaal over te nemen dan door de schrijftaal meer in overeenstemming te brengen met de spreektaal. En in de spreektaal stond het Noorsch al veel verder van het Deensch af dan in de schrijftaal.

UIT ROEMENIE

Boekarest, 3 Maart. — Ten teeken van rouw wegens het overlijden van koningin Elisabeth, hebben Kamer en Senaat gisteren hun vergaderingen afgebroken, nadat Bratianu een korte toespraak had gehouden, waarin bij de ontvankelijkheid van de overledene voor alles wat goed, schoon en edel is, schetste. Haar heengaan laat het land in droefheid achter, vermengd met groote dankbaarheid aan de stichters van het koninkrijk.

Daarna hebben in Kamer en Senaat de voorzitters de weldadigheid en het edele karakter van de overledene herdacht.

Beide huizen hervatten hun arbeid eerst na afloop van de begrafenisplechtigheid.

UIT DUISCHLAND

Leipzig, 3 Maart. — Het aantal kaarten, voor het bezoek aan de Leipziger jaarmarkt uitgegeven, bedraagt reeds meer dan 23,000. Alle hotels zijn vol. De jaarmarkt zal zelfs drukker bezocht worden dan die in het voorjaar van 1914.

UIT DE VEREENIGDE STATEN

New-York, 3 Maart. — In Providence (Rhode Island) is gisteravond brand uitgebroken in het gebouw van de « Providence Journal ». Het gebouw kreeg aanzienlijke schade, tengevolge van een ontploffing, die door den brand veroorzaakt werd. Het vuur verbreidde zicht tot de redaktiekamers.

Volgens het zeggen van de politie is de brand gesticht.

De « Providence Journal » was een der voornaamste organen, waarin de Duitsche oogmerken in de Vereenigde Staten werden bekend gemaakt.

HET VLAAMSCHE NIEUWS
is te bekomen:
Te LEUVEN: in ons hoofddepôt, Statiestraat, 148;
Te DIEST: bij Jachtmans, Sint-Janstraat, 40;
Te THIENEN: bij Gerard Lemine, Aandoorn, en bij Jos. Bamps, Hagendoorn;
Te AERSCHOT: bij Edm. Kindermans, Statie.

Wekelijksche kronijk uit het Land van Waas

« Belofte maakt schuld », zegt het spreekwoord. Ik weet het wel, doch het is mij onmogelijk geweest de tooneeluitvoering te Calloo te gaan bijwonen. Ik kan er dus niet veel van zeggen als dat er veel volk geweest is, zelfs zooveel, dat men eenige honderden heeft moeten terugzenden die nu Zondag hun hart kunnen ophalen. Ik zal er nu beslist heen gaan en schrijven er de volgende week over. Uitstel is in dit geval dus geen afstel.

* * *

Ik moet ditmaal toch nog eens een enkel woord schrijven over de « Komiteiten ». Het is mij waarachtig onmogelijk te begrijpen hoe het mogelijk is dat er menschen zijn die willens en wetens lasteren en die met een lawijd alsof zij het « buskruit » hebben uitgevonden de onmogelijkste leugens uitvinden en vertellen en dat enkel omdat zij niet waardig gevonden zijn of geen verstand genoeg hadden om deel van zoo'n komiteit te kunnen uitmaken.

Ik ben met de vlucht hier gebleven, doch kennissen van mij, die naar Nederland gevlucht zijn, hebben mij verteld dat men in Holland een gazetje dat bijvoorbeeld medewerkt aan het verspreiden van laster, een « vuilnisbak » noemt. Welnu, een dezer dagen bracht een vriendenhand mij zoo'n vuilnisbak, helaas echter eene Belgische, waarin alle mogelijke laster en onwaarheid stond over het hulpkomiteit te Zwyndrecht.

Ik zou over dat vod geen woord spreken, waren het niet dat er altijd een aantal menschen zijn die, hetzij uit domheid, hetzij uit zucht naar iets spannends, doch in elk geval uit oorzaak van niet tot de beschaafde menschheid te behooren, dergelijk gebabbel lezen en verder verspreiden.

Er wordt in genoemd blaadje geinsinueerd alsof het plaatselijk komiteit de zemelen duurder laat betalen als het bedrag waartoe het recht heeft.

Dat is effenaf gezegd: willens en wetens gelogen! (De lezers verontschuldigen mij deze uitdrukking, doch tegenover het gehalte van zulke « schrijvers » is de uitdrukking gerechtvaardigd.)

De zaak zit zoo. Vroeger werd er aan de molens voor de zemelenzakken een frank per stuk betaald; de boeren kwamen de zakken halen en betaalden daarvoor hetzelfde bedrag. In den aanvang brachten zij de zakken terug en ontvingen er hun geld voor terug, echter na aftrek van de onkosten die er verbonden waren aan het wegbrengen der ledige zakken. Later verhoogden de zakken in prijs en toen kwamen deze zemelenzakken opeens niet meer terug, omdat de boeren er voordeel in zagen om de zakken zelf te behouden. Zoo weet ik van boeren die deze zakken gebruikt hebben om er aan de militaire overheid haver in te leveren en die er twee franken per stuk voor ontvangen hebben.

Later zagen de molens zich verplicht voor de zakken een huurprijs van twee frank per stuk te berekenen. De zakken werden toen niet meer verkocht, doch verhuurd. Teruggave moest dus volgen.

Nu kwamen de zwarigheden. De eigenaren der molens spraken zoo: wij hebben van die of die gemeente nog zooveel zakken tegoed. Eerst moeten de zakken van een frank terug zijn, voor dat wij twee frank voor de zakken terug betalen. Natuurlijk is er veel voor en nog meer tegen dit standpunt te zeggen.

Waarom moesten eerst de zakken van een frank terug bezorgd zijn, voor dat men de zakken waar werkelijk twee frank voor betaald was aan dien prijs wilde terugnemen? Er was geen enkele grond voor. Die eerste zakken waren werkelijk aan dien prijs **verkocht** en ik doe toch met mijn eigendom wat ik wil. Het is echter moeilijk vechten tegen de bierkaai en daarom werd door het komiteit voor de ledige zakken datgene terugbetaald wat zij er zelf voor terug ontvingen. Is dat onbillijk? Als er van onbillijkheid sprake is dan is die niet bij het plaatselijk komiteit te zoeken.

Verder vindt de man het onbillijk dat de sekretaris de alleen opkooper van het komiteit is. Opkooper? Wat beteekent dat? Er is van geen opkooper sprake. De afdeeling « voeding » van het komiteit vergadert elke week en daar worden de zaken afgehandeld. Verstaat de inkt- en papiervermorser onder « opkooper » het feit dat de sekretaris des Maandags naar de stad gaat om de bloem en andere levensmiddelen te betalen, dan heeft hij wel eene komieke opvatting van het woord « opkooper ». Onder opkooper versta ik gansch iets anders; bijvoorbeeld: iemand die bij de boeren komt om daar aan kolossaal dure prijzen, in beslag genomen granen gaat koopen, deze clandestien naar Antwerpen brengt en ze dan daar met behulp van een paar handlangers met woekerwinsten verkoopt, zoo iemand is een opkooper, doch niet iemand die in het belang der bevolking te Antwerpen de levensmiddelen gaat betalen.

Zoo schrijft de man ook over de petroleum die verkocht is aan fr. 0.55 per liter door... het komiteit. Ik begrijp niet waar de man den onzin vandaan haalt.

Het komiteit heeft geen petroleum gehad noch verkocht. Het gemeentebestuur heeft 1500 liters petroleum verkocht die door de Oelzentrale te Brussel waren vrijgegeven. Deze olie moest aan bovengenoemden prijs verkocht worden, doch werd niet rechtstreeks door de gemeente, doch wel door eene firma uit Antwerpen geleverd.

Het is waar dat er bij die aflevering door een arbeider der Antwerpsche firma geknoeid is door den menschen de maat niet te geven, natuurlijk **zonder medewerken der afleverende firma.** Van dit feit is proces-verbaal opgemaakt door de politie, maar ik vraag u toch: **Wat heeft het Komiteit daar mede te maken???** Is dit soms de schuld van hem die tegenwoordig op alle gemeenten den wrijfpaal is: van den Burgemeester?

De geestesgesteldheid van de menschen is tegenwoordig wel zonderling. Regent het te veel of te weinig; is het te koud; worden zij aangehouden met smokkelwaar; mogen zij hunne medemenschen niet bedriegen; kunnen zij geen paspoort krijgen; geen verboden dagbladen lezen; geen slemppartijen in de herbergen houden of des avonds of des nachts niet bedronken of luidruchtig langs den weg loopen; wil een erftante niet doodgaan of de huiseigenaar op tijd betaald worden van lieden die kunnen betalen doch liever uitvluchten maken; is het brood te hard of te zacht, te blank of te grof; zijn de erwten of boonen te hard of niet gaar gekookt; hebben de Duitschers overwinningen te boeken of ontzetten de Engelschen ons landje enkel nog maar in hunne dagbladen, dus op papier; zijn er geen voldoende aardappelen of wat ook **dan is het de schuld van den... Burgemeester!**

Van den Burgemeester?

Natuurlijk, waarom niet?

Die mannen behoefden toch de openbare orde en veiligheid niet te handhaven. Wat is dat voor dwaasheid? Daar kunnen zij enkel maar een en twee stemmers mede verliezen.

Waarom laat zoo'n Burgemeester die erftante of suiker-oom niet doodlezen? De erfenis zou men zoo schoon kunnen gebruiken. Zoo zou ik nog duizend en één voorbeelden kunnen geven.

Ik wil van den broodschrijver afstappen, doch hem toch nog een goeden raad geven.

Hij heeft op den dag van de petroleumlevering, dat was begin Februari, des middags te vijf uur, op den overzeeboot Antwerpen-Vlaamsch Hoofd, de zon in het Westen zien ondergaan. Hij heeft dus iets gezien, wat andere lieden vóór hem nog niet gezien hebben. Laat hij voortgaan met « zonnekijken » en niet zich bemoeien met zaken die boven zijn verstand « kunnen » gaan. Hij zal dan geen zaken meer bespreken waarvan hij totaal niets afweet, niet meer lasteren, anders eerlijke bedoelingen niet meer verdacht maken en wat de zon betreft die zal over zijn dwaasheden niet slecht gestemd zijn ook al vertelt hij honderdmaal dat hij ze nog zoo laat bij den weg gezien heeft, zelfs niet al vertelde hij haar des middernachts gezien te hebben.

Vale...

* * *

Heden avond — Vrijdag — sprak ik met iemand uit ons Waasland over het schrijven van den heer Generaal-Gouverneur aan de smeekschriften-onderteekenaars. De man sprong vijf meter hoog van plezier. Hij vond het schrijven « magistraal ». Vooral de zin waarin gewezen werd op het feit dat men vroeger om de hoogeschool gevraagd had en haar nu niet wilde hebben.

Wij hebben nu meteen de overwegingen kunnen lezen, waarom Z. Ex. vermeent het recht te hebben de vervlaamsching te moeten doorzetten. Ik voor mij, geloof dat het zeer juist gezien is, ondanks de haarkloverijen der gelegenheidsuitleggers der z.g. Haagsche Conventie. De bezetter is verplicht te zorgen voor de economische — natuurlijk ook voor de ethische — welstand van het bezet gebied. Zou er nu één Vlaming zijn, die durft tegenspreken dat de vervlaamsching der Gentsche Hoogeschool niet strekt tot zedelijke en economische verheffing van ons Volk?

Onlangs zij mij iemand — een gestudeerd man — ook al weet ge iets goeds van de Duitschers te zeggen, dan moogt ge het toch niet doen, het zijn onze vijanden. Goed, ik zal dat doen, maar als ik het niet gedaan zou hebben, dan zou ik willen zeggen: eenmaal zal bij het Vlaamsche Volk het gedacht rijpen dat de bezettende macht iets gedaan heeft waardoor het Volk uit een poel van onwetendheid is gekropen tot een berg van hoog intellectueel leven... maar daar zou ik toch bijna iets goeds gezegd hebben.

Ik sluit, tot later.

DIXIT.

Nieuws uit Brussel

EEN ZAT WIJF. — Dinsdag avond zag een agent in de Blaesstraat eene vrouw zich overgeven aan allerlei zotte kuren, die schandaal verwekten en heel de Ketjeswereld op de been bracht. De gardevil wilde het wijf « no den broo » brengen, maar zij had blijkbaar niet den minsten eerbied voor de « pollis », want zij lachte hem vierkant uit, en toen hij de feeks wilde grijpen, moest hij met haar een vechtpartij in regel aangaan, waarbij haar nagels en zelfs haar tanden het wijf behulpzaam waren, want de agent werd gekrabd in 't aangezicht en gebeten aan de hand. 't Is gevaarlijk zatte wijven op de Marollen aan te pakken, geloof me!

WEES DAN GOED. — Zekere Helena C..., in volslagen armoede verkeerend, werd binnengenomen door Mej. V..., naaister, Artoisstraat, die met haar heel menschlievend lief en leed deelde. Dinsdag morgend ging Mej. V... eene boodschap doen en was zeer verwonderd hare beschermelinge bij hare terugkomst niet meer thuis te vinden. Een weinig nadien bemerkte de juffer dat de feeks er van onder getrokken was met hare beste kleederen, ter waarde van 150 frank, alsook met zijden blouzen toebehoorende aan eene harer klanten. Eene klacht werd neergelegd bij de politie, die de ondankbare meid opzoekt.

LIEFHEBBERS VAN LEKKERS! — Toen Donderdag morgend M.V..., Grensstraat, te Ten-Noey, naar beneden kwam en in zijnen winkel trad (hij is namelijk verkensboenhouwer), bemerkte de goede man met leedwezen (natuurlijk!) dat dieven 's nachts een bezoek aan zijn charcuterie hadden gebracht en ferm gedeeld hadden met den eigenaar. Zij hadden inderdaad vijf hespen geschaveeld, verscheidene stukken spek gerobberd, een versch half verken scheef geslagen, kopvleesch gegapt, worsten gepikt en spek gestolen! De arme M. V... vernam uit getuigenissen, en ook, na een onderzoek der politie, dat de dieven langs het keldergat binnenkwamen, en ook langs daar de waren verhuisden, maar daar is hij vet mee, nu zijn vleesch, een vierhonderdtal frank waard, gaan vliegen is...

EEN DIE ALLES WAAGDE! — Een partikulier kwam Dinsdag morgend den kommissaris der Collignonplaats, te Schaarbeek, verwittigen dat dieven binnengedrongen waren in het huis van M. B..., sedert den oorlog in Engeland verblijvend.

Dadelijk trok hij er heen met zijn agenten en deed het huis omsingelen. In den gang vond hij verscheidene pakken met zilverwerk en andere dingen, gereed gezet om weg te dragen. Het huis verder doorzoekend, stelde de kommissaris vast dat heel het huis door al de meubels opengebroken waren. Intusschen was een gardevil op het dak gaan kijken en had er één kerel bemerkt die langs het zoldervenster was gekropen. De agenten achtervolgden den dief, die van 't eene dak op het andere liep, en eindelijk, ten einde raad, op het platform sprong van een huis der Henri Bergerstraat. Niet verder meer weg kunnend, sprong de kerel zonder aarzelen in den hof, na eene hoogte van tien meters! De agenten raapten hem op, zonder kennis en afgrijselijk gewond. Hij werd naar het politiebureel gedragen, waar een dokter zijn toestand zoo gevaarlijk oordeelde dat hij hem naar het gasthuis deed brengen.

EEN STORMAANVAL.— Donderdag avond kwam een wagen, met aardappelen geladen, voor het Chiliaansch konsulaat, Wynantstraat, door de straat gereden, toen plotseling een bende Marollen aangeloopen kwam, het paard stil hielden en, terwijl eenigen den voerman in bedwang hielden, begonnen de anderen heel eenvoudig de patatten te lossen. Gelukkiglijk kwam de politie juist bijtijds om de kerels te beletten hun buit weg te dragen. De voerman werd echter beducht afgeranseld. Een paar der schurken werden aangehouden, doch terug in vrijheid gesteld na ondervraging.

BELANGRIJKE DIEFSTAL. — Verleden Woensdagnacht zijn dieven er in gelukt in de zeepfabriek te dringen van M. Alf. T..., Borgvalstraat, te Brussel.

De dieven, zooals blijkt uit getuigenissen, zijn er met een platte wagen aangekomen, met twee paarden bespannen. Men weet niet hoe zij in 't magazijn geraakten, doch zij hebben een groote hoeveelheid kassen opgeladen met stukken zeep, vertegenwoordigend eene waarde van 9,000 frank ongeveer!

GEMEENTERAAD VAN SCHAARBEEK. — Tijdens de laatste zitting werd het besluit goedgekeurd door den burgemeester genomen, betrekkelijk het afschaffen van karnaval, dit jaar. Een bijgevoegd krediet werd gestemd voor de zedenpolitie van Groot-Brussel, het budget voor 1916 voor de Muziekschool en dat der Arbeidsbeurs werden aangenomen.

Een belangrijk voorstel was dat van den hr Fischer, die het plan ontwikkelde voor, en de noodzakelijkheid bewees van het bouwen van twee scholen, eene op de Lambermontlaan en eene op den Haechtschen steenweg. Deze scholen zouden eene uitgave vergen van frank 2,168,000. Over dit punt ontstond eene gedachtenwisseling, en M. Limoens stelde voor twee verdiepen aan de scholen te maken om grond te winnen, gedacht dat ons dunkens zeer goed is, daar de bouwgrond te Schaarbeek zeer duur is. Een niet minder origineel gedacht was dat van Poucart, die voorstelde kleine schoollokalen te bouwen, verspreid in de verschillende kwartieren der gemeente. Na de belofte deze vragen te bestudeeren, werd het ontwerp van den heer Fischer met algemeene stemmen aangenomen.

DE VRIENDEN DER SOLDATENKINDEREN. — In December 1915 werd te Brussel een Werk gesticht onder dezen titel, dat voor doel heeft de kinderen onzer soldaten het noodige te verschaffen, opdat die kleintjes niet al te zeer de afwezigheid van den vader zouden gevoelen. Men heeft inderdaad vastgesteld dat 50 % der kinderen onzer soldaten geen voldoende voeding genieten, en al te dikwijls gebeurt het dat de kleintjes die ziek vallen niet al kunnen verkrijgen wat noodig is om ze te versterken.

Ook gebeurt het maar al te dikwijls dat de vrouw, alleen staande met haar kroost, niet weet hoe of waar zich te wenden om hare rechten op te eischen, en zelfs werd reeds menige echtgenoote het slachtoffer van gewetenlooze schurken, die er op uit zijn deze vrouwen het weinige geld af te truggelen dat ze nog bezaten, daartoe gebruik makend van de onwetendheid der alleenstaande moeders nopens hare rechten.

Het gestichte Werk heeft voor doel mede te werken aan het stoffelijk en zedelijk welzijn der kinderen onzer soldaten, door de moeders in te lichten nopens hare rechten en plichten; hen de personen en inrichtingen aan te wijzen waar zij zich moeten toe wenden; door het verzamelen van geld, kleederen, enz. De Vrienden der Soldatenkinderen spannen alle middelen dus in om de moeders te helpen in den moeilijken toestand waarin zij zich door den oorlog bevinden.

De bureelen van dit verdienstelijk Werk bevinden zich in de Vaartstraat, 33, en zijn alle dagen open van 2 tot 4 uur.

Een der leden van het Komiteit vroeg ons een oproep te doen tot onze lezers opdat zij het Werk zouden steunen; wij doen zulks volgaarne, en zullen zelfs hier bijvoegen dat er een middel daartoe is dat heel wat zelfvoldoening kan verschaffen: Moeders, hebt ge een kindje van 3- tot 6-jarigen leeftijd, dan kunt ge bijvoorbeeld een kind van een soldaat aannemen om het te kleeden, en de afleggers uwer eigen kinderen zullen met dankbaarheid aangenomen worden en gedragen door kinderen van onze soldaten. En men kan zulks gerust doen zonder te moeten vreezen dat er misbruik van goedheid zal gemaakt worden, want het Werk onderzoekt grondig elk geval en elke vraag tot ondersteuning.

Nog één woord: het Werk richtte voor de soldatenfamiliën een advokatendienst in, die reeds vele diensten bewees, namelijk in huurkwesties. En nu werd ook een geneeskundigen dienst in gericht waar zorgen van dokter en apotheker kosteloos gegeven worden aan vrouwen en kinderen onzer soldaten.

Wie zou zoo'n verdienstelijk Werk niet steunen?

Kunstnieuws

MUZIEK

Strauss' « Ariadne »

Richard Strauss en Hugo von Hofmannsthal zijn voornemens om aan hun werk « Ariadne auf Naxos » een anderen vorm te geven, waarin het operaatje vrij zal zijn van Molière's « Le Bourgeois gentilhomme »; d.w.z. het voorafgaande tooneelstuk zal vervallen en Strauss zal muziek schrijven bij een voorspel waaraan de dichter bezig is. In den nieuwen vorm zal « Ariadne » aan de Hofopera te Berlijn in November a.s. vertoond worden.

Stadsnieuws

Verordening nopens den verkoop van boter. — Gisteren werd de genaamde Regina Wouters, wonende te Vreemde, wegens overtreding van het reglement op den verkoop van boter, naar de kommandantur overgebracht.

Velodief. — De genaamde Louis De Dekker, fabriekwerker, wonende Falconrui, werd gisteren op bevel van aanhouding in het gemeentegevang opgesloten; hij was ten politiebureele gebracht geworden wegens poging tot diefte van een rijwiel.

Ongeval. — Eergisteren nacht werd de genaamde Jos. Raes, drukkersgast, wonende Diepestraat, 16/1, naar het verbandhuis der Kipdorpvest overgebracht; bij het lossen van papier, in de drukkerij Janssens, Kerkstraat, 13, was door eene verkeerde beweging een baal papier op zijn rechtervoet gevallen. Het ongeval had echter geen erge gevolgen, want na verzorging kon Jos. Raes huiswaarts keeren.

Eene vrouw springt met haar drie kinderen in 't water. — Eergisteren is een vrouw, met hare drie kinderen vast aan het lichaam gebonden, in de Merxemsche vaart gesprongen. Gelukkig kon een man die niet ver vandaar aan 't visschen was de wanhopige met haar kroost uit het water halen vóór een van de vier ongelukkigen verdronken was.

De drenkelingen werden naar het gasthuis van Merxem vervoerd om er verpleegd te worden. Gisteren was de toestand van de vrouw zorgwekkend. De kinderen zijn opvolgend 6, 7 en 8 jaar oud.

(Nadere bijzonderheden, morgen.)

Liefdadigheidskomiteit van de Vereenigde Liberale Oudleerlingenbonden. — Zondag 5 Maart, te 7 1/2 u. Torenuur, groot liefdadigheidskoncerto, ten lokale Laurent, Anselmostr., 67, ten voordeele van de behoeftige leden. De Kring Gounod en de zangafdeeling van het Liberaal Jongensgenotschap 8ste wijk verleenen hunne medewerking. Inkom vrij.

Oproep aan de Schoenmakers van Antwerpen en omliggende. — Het bestuur van den Bond der Antwerpsche Neringdoenens, zetel Reynderstraat, heeft de eer hare leden schoenmakers uit te noodigen op hare algemeene vergadering van 6 Maart, om 8 u. Torenuur stipt, in haar lokaal.

Dagorde: Bespreking toestand van het leder; ook verslag der aangewende stappen, enz.

Wij berichten tevens dat alle Maan-, Woens- en Vrijdagen, leder te bekomen is, aan voordeelige prijzen (leder alleen).

Groote Lentefoor op de De Coninckplein en Ste-Elizabethplaats, van 11 tot 27 Maart, met nieuwe aantrekkelijkheden.

Hoboken. — Op Zonudag 5 Maart, te 5 uren 's avonds, wordt, in de schouwburgzaal Casino, door den Turnkring Hoboken, een groot spektakel-koncerto gegeven, ten voordeele der noodlijdenden en invalieden der gemeente.

Uit Borgerhout. — Volksschouwburg Kattenhof, Lammekensstraat. — Verleden week ging « Zwarte Griet », het ophefmakend drama van Rosier Faassen. Met genoegen werd bemerkt dat het gezelschap versterkt is met een nieuw element, namelijk den gekenden tooneelspeler-liefhebber O. van den Begin, die de rol speelde van Cornelis. Waarlijk een goede aanwinst voor de dramatische rollen, in het Antwerpsche Tooneelgezelschap. « Zwarte Griet » was eene puike vertooning.

Het Borgerhoutsch Vlaamsch Tooneel.— Reeds lang en door zeer vele Borgerhoutenaars was de wensch geuit geworden een eigen Vlaamsch tooneel in hun midden te hebben. Met de talrijke bevolking immers zou het gemakkelijk kunnen zulk een kunstzaak te steunen.

In deze benarde tijden is aan die verzuchting voldaan. Een keurig gezelschap, bestaande uit de bestgekende tooneelspeelsters en spelers, heeft het plan opgevat, als proef, in de lieve tooneelzaal « De Vlaamsche Leeuw » eene reeks vertooningen te geven bestaande uit drama's, tooneelen blijspelen en mogelijk ook wel afgewisseld door zangspelen. Er zullen zoowel moderne als oudere werken gespeeld worden.

Begonnen wordt met het zoo krachtig gebouwde tooneelspel in 4 bedrijven van Erckman-Chatrian, « De familie Rantzau ». Wie onzer kent dat oude, maar steeds zoo gaarne geziene stuk niet, waar haat en liefde de groote rol spelen?

Daarna gaat « De Stroom », van Max Halbe, gevolgd de volgende maal door een blijspel dat zal doen schaterlachen.

Voor ieders smaak zal er wat gevonden worden. Zoowel liefhebbers van fijne kunst als menschen die van eene smakelijk te lachen houden, zullen er hun hartje kunnen ophalen.

Geregeld elken Zater-, Zon- en Maandag zal er gespeeld worden.

Openingsvertooning, Zaterdag 4 Maart, met « De Familie Rantzau ».

Vlaamsche Kring (Antwerpen). — Vandaag om 3 1/2 u. (torenuur), vergadering in het lokaal « Den Ankër », Klein Markt.

De symphonie vergadert regelmatig 's Woensdag om 9 u. (t. u.).

Nieuwe leden zijn steeds welkom.

Oud-leerlingenbond School 17. — Het liefdadigheidskoncerto ingericht door deze werkzame vereeniging in de feestzaal « Laurent », Anselmastraat, 67, ten voordeele van de behoeftige leden, bekwam eenen uitbundigen bijval. Lieten zich beurtelings toejuichen: M. G. De Buyscher, pianist; Mevr. A. Dufour-Laloux, sopraan; M. John Murlot, tenor; Mevr. Van den Burre, zangeres; M. K. Roelants, baryton; Mej. M. Guetens, zangeres; M. Hagens, bas; Mevr. J. Hagens, violiste; M. J. Matthyssens, bas. en de heer John Riessauw, Vlaamsche humorist.

De heer Van Hove, alg. voorzitter van de Vereenigde Liberale Oud-leerlingenbonden, sprak eene kernachtige rede uit.

Het was een echt gemoedelijk samenzijn.

Beweging der bevolking van 20 tot en met 26 Februari 1916. — Geboorten: 57, waarvan 2 behoorende tot de vlottende bevolking (2 tweelingen); Overlijdens: 62, waarvan 3 behoorende tot de vlottende bevolking; 23 huwelijken werden in den loop der week gesloten.

In de lijst der overlijdensoorzaken vinden wij de volgende opgaven van aanstekelijke ziekten: Kinkhoest, 1; Longtering, 8.

Weerkundige opgaven. — Luchtdrukking: 761,3 m.m. (gemiddeld); Warmtegraad: van af 2.7° tot 8.3°; Vochtigheidscijfer: 81 (gemiddeld getal; Hoogte van het gevallen water: ongeveer 0.4 mm. per dag.

†

Mijnheer Jan DE GROOF

echtgenoot van

Philomena SCHEURWEGHS

geboren te Antwerpen, op 15 December 1846, is aldaar overleden, op 3 Maart 1916, na bediend te zijn van de H.H. Sacramenten.

Ued. wordt verzocht de lijkplechtigheid bij te wonen, welke zal plaats hebben op Maandag 6 dezer, ten 9 ure 's morgens, in de parochiale kerk van den H. Joris.

Men vereenige zich ten sterfhuize, Rosier, 28, ten 8 1/2 uren.

De plechtige uitvaart zal plaats hebben op Donderdag 9 dezer, het kwaart vóór 10 uren in voornoemde kerk.

De begrafenis zal plaats hebben op het Kielkerkhof.

Antwerpen, 3 Maart 1916.

E. Parys-Verdickt, best. van begr., Rosier, n. 3, telef. 7442. 1452

Rechterlijk Nieuws

Aftruggelaar

'n Rare kerel, die man met vrij deftig voorkomen, die voor de 4e Strafkamer terecht staat! Hij had er n.l. het volgende op gevonden. Zijnen slachtoffers bood hij aan op enkele dagen tijds 20 procent te doen winnen op wat ze hem wilden toevertrouwen. Een gaf 500, een ander 1000 fr. en zoovoorts. Eenige dagen later kwam hij weder en zei: Hier hebt ge uw geld terug, met den daarop gewonnen interest.

Doch hij gaf in bedenking of ze hem niet liever dit geld zouden laten houden, dan kon hij er andermaal voor hen 20 procent op winnen.

Natuurlijk vonden de slachtoffers het goed — en de comedie werd doorgespeeld, tot de slimmerd zoo een 50.000 frank in zijn bezit had.

En alsdan kwam hij niet meer weder.

Zoo heeft hij elf sullen beetgehad!

De rechtbank veroordeeld hem tot elf straffen, bedragende gezamenlijk 34 maanden gevang en elf maal 26 fr. boet.

De slachtoffers hebben burgerlijke partij gesteld, doch dit zal gewis hunne kas weinig baten — want, dit kunt ge wel denken, de betichte loopt niet op zak met de duiten.

Die zijn gaan vliegen.

Aandrijven tot ontucht

Erge zaak ten laste van een 30-jarige en een 40-jarige vrouw: D..., echtgenoote B..., en V..., echtg. W...: zij verantwoorden n.l. bedrijven tot aanhitsing van minderjarigen tot ontucht in November en December 1915, nl. het meisje T..., min dan 16, J... en E..., meer dan 16 jaar oud.

Na behandeling bij gesloten deuren, werd een betichte tot 4, de andere tot 1 jaar gevang veroordeeld.

Aardappeldieven

Een en twintig personen van Hemiksem waren beticht van in de maand November, bij eenen boer zes à zevenhonderd kilogr. aardappelen ontvreemd te hebben. Zij waren in den laten avond daar ingebroken en werden betrapt door Duitsche soldaten.

De aardappelen werden hun afgenomen en van den boer door de soldaten gekocht, aan den prijs van 8 fr. de honderd kilogram.

De 5e Straikamer verwijst hen alle een-en-twintig tot 1 maand gevang, zonder het voordeel van de voorwaardelijkheid.

BURGERLIJKE STAND VAN ANTWERPEN

Overlijdens van 4 Maart 1916

Mannelijk geslacht: P. Gastermans, lichtteekenaar, 34 j., echt. van A. Mangin, Alewaertstraat, 27. — J. Waterschoot, z. b., 82 j., wed. van M. Boons, en van R. Stelk, te Mechelen. — J. De Groof, slachter, 69 j., echt. van M. Scheurwerghs, Rosier, 28. — P. Van Hoeck, arb. 66 j., wed. van A. Wilpenincxx, Gezondstraat, 22. — 1 kind beneden de 7 jaar.

Vrouw. geslacht: C. Van Schijndel, 48 j., echt. van J. de Veth, St-Jobstr., 45. — M. Van der Eecken, 63 j., wed. van F. Van Schingen, echt. van H. Galleinaert, Vleminckxveld, 1. — M. Decap, z. b., 19 j., te Itegem. — C. Meeuwes z. b., 15 j., Lge Stuyvenbergestr., 17. — 3 kinderen beneden de 7 jaar.

Overlijdens: Mann. geal., 5; Vrouw. geal., 7. Totaal: 12.

Geboorten: Mann. geal., 6; Vrouw. geal., 9. Totaal: 15.

Huwelijken van 28 Februari tot 4 Maart 1916

G. Van Hees met L. Van Riel. — E. Campo met M. de Millano. — J. Vosters met M. Rozenstraten. — C. Sys met E. Eyckens. — G. Van den Branden met A. Van Hauwaert. — L. Hof met J. Meyers. — J. Albrecht met J. Brilloix. — F. Wegge met E. Smits. — G. Schoeters met M. Christijn. — J. Van den Bergh met M. Geerts. — J. Hendrickx met C. Backhovens. — F. Gedopt met M. Rombouts. — L. Trillens met V. Pira. — F. Schellekens met M. Schenkels. — A. Verbeeck met R. Kerselaers. — J. Lindemann met M. Van Triest. — A. Bonnij met A. De Coninck. — O. Huygen met J. Candries. — C. Van Haute met P. De Roover. — C. Vos met L. Gielen. — J. Verzammen met M. Jacobs.

Laatste Uur

De « Provence »

Parijs, 4 Maart. — Het « Journal » meldt: De laatste berichten die over den ondergang van de « Provence » ingekomen zijn behelzen dat het schip, de bemanning inbegrepen, 1800 man aan boord had en dat 870 menschen gered werden. Er zouden dus 930 slachtoffers zijn. Men hoopt dat dit getal nog kleiner zal worden, omdat een zeker aantal overlevenden door andere schepen zijn opgenomen geworden.

In Portugal

Londen, 4 Maart. — Lloyds deelt mede: Op alle Duitsche steamers, in de bocht van Murmageo geankerd, werd de Portugeesche vlag geheschen. De Duitschers werde nin Panjim (havenplaats van Goa) geïnterneerd.

De « Möwe »

Berlijn, 4 Maart. — Het « Berliner Tageblatt » meldt uit Amsterdam:

De Amerikaansche « World » meent te weten, dat de gevreesde Duitsche « Möwe » de Hamburgsche « Ponjé » zou zijn, die bij het uitbreken van den oorlog in Kameroen vertoefde en van daar ontsnapte. Ook haar zusterschip « Puncha » kon mee-ontsnappen, doch elk nieuws van dit schip is uitgebleven. Beide schepen gelden als zeer snelvarend.

Nog een « Möwe »?

Berlijn, 4 Maart. — Volgens een bericht van de « Petit Journal » uit Boulogne, werd in het Kanaal de tegenwoordigheid van een verdacht schip, dat een tweede « Möwe » kan zijn, gemeld. Het schip kruiste met groote snelheid in Westwaartsche richting. Verscheidene voorzorgsmaatregelen werden getroffen. De Engelsche en Fransche kruisers hadden bevel gekregen het schip te verniellen.

SPORT

VOETBAL

Union Sparta

Zondag aanstaande 5 Maart zullen er op Union-Sparta's nieuw terrein de volgende matchen plaats hebben:

Om 9 1/2 uur: Union-Sparta II—Campina II.

Om 11 uur: Finaal Schaal Cercle Sport, Sparta Eeckeren—Extersaer Sport.

Om 1 uur: Derby Dam, Union-Sparta I—Campina I.

Om 2 1/2 uur: Merxem V. C., overwinnaars der 1e Schaal L'Espérance, tegen Daring (Kiel), overwinnaars der 2e Schaal, beiden van de 1e kategorie. Zij zullen optreden als volgt:

Merxem V. C.

Looyens

De Vrij, Van Hoofstadt

Willemsen, Gulikens, Pochet

De Vlam, Pelckmans, A. De Vlam, Vermeylen,

O De Muynck

Olier, Ekkart, Smits, Rennevil, Gielens

Wuyts, Lievens E., Van Hoof

Van Roessenbroeck, F. Roef

Dasser

De Schalen Cercle Sport en L'Espérance zullen op het terrein overhandigd worden.

Het terrein is gelegen nevens de fabriek van Van den Abeele over de vaartbrug van de Dam.

BOKSEN

Door de Sportmaatschappij « The Antwerp Boxing Union » wordt een boksavond ingericht, op Zaterdag a.s., 11 Maart, in de schouwburgzaal El Bardo, St-Jacobsmarkt.

De bestgekende boksers verleenen hunne welwillende medewerking. De opbrengst van het feest wordt geschonken aan de liefdadige werken van de wettelijke erkende beroepsvereeniging « Ziekenverpleeging Ste-Elisabeth » aangesloten bij de bevoegde Federatie van toezicht.

Er wordt gerekend op eene talrijke opkomst. Prijzen der plaatsen: fr. 2, 1, 0.50 en 0.25.

BORSTLIJDERS ASTHMALIJDERS

Hij was al 2 jaar ziek !

MIJNHEER.

Ik heb de eer u te laten weten de waarde van uw Borstbalsem St Martin. Ik had al van alle remedien genomen en het verbeterde niet. Ik heb nu 4 flesschen van uw remedie gebruikt en gevoel mij zoo als ik in lang niet meer gewaan was.

Jan DELARUE
18 Abdijstraat, Wiers.

DE BORSTBALSEM St MARTIN

geneest hoest, flauwen verkoudheid, ASTHMA en alle borstziekten

4 flesschen van fr. 1.75 af !

ALGEMEEN DEPOT:

ZUID-VOLKSAPOTHEEK

136, Brederodestraat, Antwerpen en in alle goede Apotheken.

Opgepast voor namaaksels

Roepzaal "MARNIX"
1, Terninckstraat, 1
(Hoek Aartshertogenstraat)

Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, enz., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».

Bestuurder : J. B. LAMBRECHTS

INKOOP, VERKOOP
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 650

TE KOOP GEVRAAGD
goede oude houten
Waterschepen
van 300 ton of meer
Zich te wenden : Moonsstraat, 34, tusschen 11 en 2 uren. 1454

Plaatst uwe aankondigingen in het « Vlaamsche Nieuws », het best ingelicht en meest verspreidt Nieuwsblad van België.

Hespen, Spek
Gerookt vleesch, enz.
Specialiteit van worsten ; alles aan zeer voordeelige prijs, in de gekende Verkenshoenhouwerij der
GEBROEDERS JANSSENS
De Horaestraat, 2/2, Antwerpen-Zuid (nabij het Museum) 1083

Kollektieve Klassen en Loergangen van
FRANSCH,
ENGELSCH,
SPAANSCH,
DUITSCH,
ITALIAANSCH
enz., enz.
BOEKHOUDEN en STENO-MACHIEN SCHRIJVEN
5 frank per maand (2 lessen per week).
Zich te wenden tot de
MODERN SCHOOL
41, MEIR, 41
663

BIJ GELEGENHEID TE KOOP
2 goede nieuwe ontmoetières in witte of bruine gleissteentjes. Te bevrag. Hoogstetterstraat, 17. 1409

GERANCE OF WINKELBEMEER
Dame, kunnende borg storten bezaarde in eigendom, vraagt dépôt of gérance. Schrijven onder nummer 196, bureel blad. Voorkeur aan stoomverwarmij. 913

GEVRAAGD
een braaf meisje voor alle werk. Handschoenmarkt, 16. 1453

SCHUIMEND ZEEPPOEDER
BUX
Gedeponeerd merk
« HET BLAUWE KRUIS »
Overtreft alle soortgelijke produkten. — Verkrijgbaar bij alle winkeliers. 1396

Plaats uwe aankondigingen in het « Vlaamsche Nieuws », het best ingelicht en meest verspreid Nieuwsblad van België.

GEHEIME ZIEKTEN
WATERORGANEN
BLAAS-NIEREN
20 JAREN BIJVAL.
De WITTE CAPSULEN van Dr Davidson genezen radikaal zonder werkverletting, op allen ouderdom en bij beide geslachten, alle ziekten en inflammatiën der waterorganen, Blaas en Nieren, Pisbuisverengingen Lendepijnen, steen, troebele-, pijnlijke- of brandende waters, speen. Nooit geene mislukking, zelfs bij de onderlingen en in de ergste gevallen.
3.00 fr. de doos. Apotheken, 15 rue des Croisades, Brussel ; De Beul, 57, Lange Nieuwstraat, en Broedsaraedt, Charlottalei, 2, Antwerpen. 81

Den 1e en 15n van ieders maand aanvang van nieuwe gemeenschappelijke loergangen, 5 fr. per maand, 2 lessen per week.
FRANSCH
ENGELSCH
BOEKHOUDEN
SNELSCHRIJVEN
MACHIEN-SCHRIJVEN
ingericht door de
ENGELSCHE SCHOOL
Bijzondere lessen 1.50 fr. per les
58, WELVAARTSTR (Gerechtshof) 66

Institut Rachor
Lange Nieuwstraat, 10 (Bourse)
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers
Sneldschrift
Schrijfmachine
Boekhouden. — Talen 682

Jeune Homme et Fille préparés-vous en 99 mois à l'emploi de
STENO-DACTYLOGRAPHE COMPTABLE
INSTITUT RACHOR
10, Longue rue Neuve Anvers (Bourse)
Inscriptions ch. jour 813

19, HOPLAND
School van Levende Talen
Een 1e en 16n van ieders maand aanvang en nieuwe loergangen van
ENGELSCH
FRANSCH
SPAANSCH
BOEKHOUDEN
DACTYLOGRAPHIE
STENOGRAPHIE
Fr. 5.00 per maand
2 lessen per week
Dagelijks bijzondere loergangen voor Dames of Heeren
KOSTELOOS prospectus met inlichtingen. 869
19, HOPLAND, 19

Meubelen
Haastig te koop !!
mass. eiken slaapkamer bestaande uit : spiegelkast, lavabo, bed m. ressort, nachttafel, 275 fr., en andere 375 fr. Mass. eiken eetkamer bestaande uit : 2 buffetten, spiegel, tafel, 6 stoelen, 275 fr., en andere in mass. notelaar, 375 fr., met lederen stoelen. Bureau américain, 75 fr., sec-arabe, 60 fr., rijke mod eetkamer met 3 deuren, 350 fr. 89, Palaisstraat, 89 over het politiebureel. Kwartier te huren. 1349

ON CHERCHE
pied à terre pour 2 ou 3 demies-journées par mois. Préfér. maison fermée. Discrét. Ecrire N. K., bur. journal. 1446

VLAAMSCHE LESSEN
Leeraar of leerares wordt gevraagt voor Vlaamsche lessen. — Schrijven P. S., bureel blad.

Privaat Lessen
in ENGELSCH en DUITSCH ten mijnent of ten huize der leerlingen. Zeer matige prijzen. Ommegangstraat, 47, Antwerpen. 1118

VROUWEN
de remedie van Dokter CARLOS is onfeilbaar tegen pijnlijke, onregelmatige en alle smarten der
MAANDSTONDEN
De doos 10 frank, de 1/2 doos 5.50 fr. Bescheiden opzending tegen postbon : Zuider Volksapotheek, 126, Brederodestraat, Antwerpen.

Aan Eigenaars en Neringdoenders
De ondergeteekende, gewezen Raadslid en Secretaris (Sektie Antwerpen van het landelijk Eigenaars Verbond stelt zich gratis, aan de beschikking van eenieder voorwat aangaat : huurgeschillen, achterstallige renten, verkoop van huizen, assurantiën, enz
GELDEN OP EERSTE HYPOTHEEK BESCHIKBAAR
Alle raadgevingen zijn kosteloos.
Dagelijks te spreken van 2 tot 6 uren zijnen, OP HET EERSTE, Brederodestraat, n. 20 ;
G. LOUIS HENS 189

2000 Fr.
gevraagd als 2de hypotheek op zeer solvabelen onderpand tegen intrest 5 %. — Om inlichtingen schriftelijk wenden tot bureel van dit blad : A. M. 7. 1411

TE HUREN
Sch. kwartier 3 pl., water en balkon op 1e verdiep. Vrijheidstr., n. 37. 1451

TE HUREN
1o Sch. huizen met gr. hof, koer, kelder, gelijkvl. 2 pl. en keuken, verd. en mans. : Leegenweg, 227, Hoboken, achter den Tir ; fr. 25 per maand.
2o Sch. magazijnen met gr. koer, stallen en klein bureel, Vestingstr., 97, Berchem. 1447

HUISHOUDEN
zonder kinderen, twee personen, zoekt kwartier, 4 of 5 plaatsen, gemak, water, gaz, 1e verdiep. C. J. 4, bur. van het blad. 1442

POSTZEGELS
Verlang te koopen postzegels afzonderlijk of verzameling. Aan biedingen, Kapellelei n. 19, Berchem

OCCASIE
asphalt en ketels, ook sterke stootwagens gevraagd. Schr. bureel blad W. A. T. 3. 1455

DE OORLOG is VERKLAARD
aan de ziekten der MAAG, LEVER, NIEREN en DARMEN

Hebt gij geen eetlust, verteert uw eten moeilijk?
Hebt gij na het eten hoofdpijnen, slaperigheid, opwerpingen, loomheid, prikkelingen, draaiingen, opzwellingen, beklemdheid, hartkloppingen, slechte spijsvertering, braaklust?
Is uwe mond dikwijls droog en uw adem kwalijkriekend?
Gevoelt gij bestendige of voorbijgaande pijnen, nu in de richting van het onderlijf, den lever, de nieren, de darmen, dan naar de borst toe, de longen, het hart, de schouders, of het hoofd?
Zijt gij bedroefd, zenuwachtig en van slecht humeur geworden?
Zijt gij dikwijls zedelijk terneergedrukt?
Dat alles komt alleen daaruit voort dat uw maag ziek is en niet goed meer verteert ; 't is ook dat uw lever en uw darmen angetast zijn en slecht werken.
Versterk, ontsmet uwe maag, neem de

Poeders DE COCK
EEN CACHET VOOR IEDEREN MAALTIJD

De poeders De Cock genezen iederen dag een aanzienlijk getal maagziekten die weerspannig bleven tegenover iedere behandeling. Zij zullen ook U genezen. Beproef !

PRENT U DUS GOED IN HET HOOFD : De Poeders DE COCK zijn eenig in de wereld om de ziekten van maag, lever en darmen te bestrijden en te genezen.

2.50 fr. de doos in alle apotheken. — Eischt ze bijgevolg.

't Is de goedkoopste behandeling omdat het de beste is en het snelst werkt.
Weiger ieder ander geneesmiddel.
1248

Waterorganen Blaas, Nieren
De scheikundige remedie Vincart ged. M.) geneest spoedig alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, uitlooping, lendenpijn, steen, witte verliezen, troebele, pijnlijke of brandende waters. — Prijs : 2.50.
Groote Apotheek-Drogerij
Montignystraat, 113-115
(Recht over het Zwemdok)
Vroeger Brederodestraat, 160
P. VINCART
Gediplomeerd Apotheker 37
Zon- en Feestdagen den ganschen dag open

50 MINDERBROEDERSRUI 50
Centraal Wisselkantoor
Bijkantoor te ROOSENDAAL, Brugstraat, 24
GEEFT DE HOOGSTE KOERS VOOR ALLE BETAALBARE **COUPONS**
COUPONS JAPAN vervallende December 1915 ; CEDULAS vervallende Januari, Februari en Maart 1916, worden reeds uitbetaald.
Koopt alle titels, loten, aktiën en obligatiën tegen de hoogste prijzen, alsook vreemd geld.
50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN

VROEDVROUW Diploma van 1e klas in Frankrijk en in België
GEWEZEN ASSISTENT-ARTS
MATIGE PRIJZEN
14, MARTELAARSPLAATS, 14, BRUSSEL
Noordstatie, geeft uit in de Nieuwstraat 852

Gediplomeerde Fransche Dame
geeft bijzondere lessen in Fransche taal, spraakleer en spreekoefeningen.
SNELSCHRIJVEN
1 fr. per uur en 6 fr. per maand
MEVRONW NOËL
63, Osystraat, 63 1405

ZIEKEN
In deze moeilijke omstandigheden en zoolang dat de Oorlog zal duren, zullen wij de recepten der gemeenteheeren met de meeste zorg uitvoeren aan halven prijs.
ZUIDVOLKSAPOTHEEK
Brederodestraat, 126, Antwerpen
Zon- en Feestdagen heel den dag open

Heden is verschenen DE ANTWERPSCHE ALMANAK met gekleurden omslag ; boeiende verhalen en merkwaardige inlichtingen komen er in voor. Wanm aanbevolen aan al onze lezers.
PRIJS : 10 CENTIEMEN.

A. VAN WEEREN
Wechelschestoenweg, 93 ; Kasteelplantsstraat, 38 ; Vondelstraat, 8 ; Kasteelplantsstraat, 67.
ROUWZWART IN 12 UREN
168

HELPT
ons volk aan werk ! werkt voor dit oogenblik bolcheurt brood ; eischen in de stoomverwerij wassehen in de stoomverwerij

Nelleken
uit den
Rariteitenwinkel
door
Charles DICKENS

Nelleken had het goudstuk nog, dat zij eens in haar kleedje had genaaid ; en toen zij bedacht, hoe laat het reeds was, hoe vast juffvrouw Jarley sliep, en hoe deze schrikken zou, als zij in het midden van den nacht werd opgeklopt, — en aan den anderen kant in aanmerking nam, dat zij, als zij den volgenden morgen vroeg opstonden, terug konden wezen, voordat hare meesteres ontwaakte, en zij hun uitblijven daarmede konden verontschuldigen, dat zij onverwacht door zulk eene zware onweersbui waren overvallen — besloot zij, na lange aarzeling, om daar te blijven. Zij nam derhalve haar grootvader ter zijde, en nadat zij hem gezegd had, dat zij nog geld genoeg had, om er voor te betalen, deed zij hem het voorstel om daar te blijven slapen.

— Had ik dat geld maar gehad ! Had ik er eenige minuten geleden maar van geweten ! mompelde de oude man.

Toen Nelleken den herbergier met haar besluit bekend had gemaakt, zette deze brood, kaas en bier op de tafel, en verzocht zijne gasten o mte doen, alsof zij thuis waren. Nelleken en haar grootvader aten weinig, daar beide te veel met hunne gedachten bezig waren ; de andere gasten, die het bier te flauw vonden, deden hun avondmaal met jenever en tabak.

Daar Nelleken den volgenden morgen vroeg wilde vertrekken, wilde zij hare vertering betalen, voordat zij naar bed ging. Maar daar zij het noodzakelijk achtte haar kleinen schat voor haar grootvader verborgen te houden, en zij toch het goudstuk wisselen moest, nam zij eene gelegenheid waar, toen de herbergier uit de kamer ging, om hem naar het voorhuis te volgen, en hem daar te verzoeken, om haar geld terug te geven. De herbergier scheen eenigszins verwonderd op het gezicht van het goudstuk, bekeek het, liet het klinken, en zag Nelleken aan, alsof hij lust had om haar te vragen hoe zij er aan kwam. Daar het stuk evenwel echt was en bij hem werd gewisseld, begreep hij waarschijnlijk, als een verstandig kasteelein, dat dit hem niet aanging. Hoe dit zij, hij wisselde het zonder eenige aanmerking te maken. Nelleken keerde naar de achterkamer terug, toen zij zich verbeeldde, dat zij eene gedaante de deur daarvan zag insluipen. Tusschen die deur en het voorhuis was niets dan een lange, donkere gang ; en daar zij zeker wist, dat er niemand de voordeur was ingekomen, kwam de gedachte in haar op, dat iemand haar moest bespied hebben. Maar wie zou dat geweest zijn ? Toen zij de kamer weder binnentrad, zaten de overigens daar nog evenals zij hen verlaten had. Zij zag rond, of het gezelschap ook vermeerderd was ; maar neen. Toen vroeg zij haar grootvader fluisterend, of iemand de kamer had verlaten, terwijl zij weg was ; maar hij antwoordde : « Neen, niemand. »

Het moesé dan verbeelding zijn geweest ; maar het bevreemdde haar toch, dat zij, zonder vooraf aan zoo iets te denken, zich zoo duidelijk had kunnen verbeelden, dat zij iemand de deur der kamer zag ingaan. Zij zat hierover nog te denken, toen er eene meid kwam, om haar naar hare slaapkamer te brengen.

Haar grootvader nam te gelijk afscheid va nhet gezelschap, en zij gingen te zamen naar boven. Het was een groot, ongeregeld gebouwd huis, met lange gangen en breede trappen, die bij het licht der flikkerende kaarsen nog donkerder schenen te zijn. Zij liet haar grootvader in zijne kamer, en ging toen verder naar de voor haar bestemde, aan het eind van denzelfden gang, maar eenige trappen op.

De meid bleef nog een poos bij haar, om te praten en te klagen. Zij had geen goeden dienst, zeide zij ; het loon was gering en het werk zwaar. Zij zou over veertien dage nvertrekken, en vroeg of Nelleken ook den een of anderen dienst voor haar wist. Het zou moeilijk wezen, vreesde zij, om een dienst te krijgen, nu zij daar gewoond had ; want het huis had een vrij slechten naam, er werd te had een vrij slechten naam, er werd te veel gespeeld ; en zoo voorts. Het zou haar machtig verwonderen, of de menschen, die daar het meest kwamen, wel zoo eerlijk waren, als zij behoorden te zijn, maar zij zou om alles in de wereld niet willen weten, dat zij dit gezegd had. Daarop volgden eenige toespelingen op een afgewezen minnaar, die gedreigd had dat hij soldaat zou worden, eene belofte om het meisje vroeg te roepen, en eindelijk « goede nnacht ! »

Toen Nelleken alleen was, gevoelde zij zich niet zeer op haar gemak. De gedaante, die zij door den gang had zien sluipen, kwam haar weer in de gedachten ; en wat de meid gezegd had, was niet geschikt om haar gerust te stellen. Die spelers hadden een zeer slecht voorkomen. Misschien wonnen zij wel den kost met het vermoorden en berooven van reizigers. Wie zou het zeggen ?

Als zij deze vrees voor eene poos vergat, werd zij gekweld door een angst, waartoe de voorvallen van dien avond aanleiding hadden gegeven. De oude hartstocht was weder in de borst van haar grootvader ontwaakt, en de hemel alleen wist, tot welke dwaasheden die hem verleiden zou. Welke ongerustheid zou hun uitblijven misschien veroorzaakt hebben ! Mogelijk liepen er op dat oogenblik nog menschen naar hen zoeken ! Zou men het hun morgenochtend vergeven, of hen weder de wijde wereld in enden ? Och ! waarom waren zij hier in huis gekomen. Zij hadden, welk een weer het ook was, maar verder moeten gaan.

Eindelijk viel zij in een afgebroken slaap, die telkens door onrustige droomen werd gestoord. De laatste was van eeen gedaante in de kamer. Zij werd wakker — en de gedaante stond inderdaad voor haar. Zij had de gordijn van het venster opgehaald, opdat zij zou kunnen zien als het licht werd, en daar zag zij die gedaante dicht bij haar bed, en den tast, maar doodstil, rondsluipen. Zij kon zich niet bewegen noch geluid geven, en bleef vol angst afwachten wat er gebeuren zou.

De gedaante naderde langzaam en voorzichtig het hoofdeinde van haar bed, en kwam zoo dicht bij haar kussen, dat zij haar hoofd terugtrok, bevreesd dat die zoekende handen haar gezicht zouden aanraken. Toen sloop de gedaante weder naar het venster, met het hoofd naar haar toegekeerd. Het was slechts een donkere vlek op de lichte duisternis, die de kamer vervulde ; maar zij zag het draaien van het hoofd, en voelde, als het ware, de oogen haar begluren en de ooren luisteren. Nadat de gedaante eene poos onbewegelijk was blijven staan, zag Nelly de handen bewegen en hoorde zij geld klinken. Daarop kwam zij weder voorzichtig naderù, en nadat zij de weggenomen kleederen weder op hunne plaats had gelegd, liet zij zich op handen en knieën zinken, en kroop zoo voort. Hoe langzaam scheen zij zich te bewegen, nu men de beweging wel kon hooren, maar niet zien ! Eindelijk hoorde Nelleken de trap kraken ; de gedaante moest derhalve buiten de kamer zijn.

De eerste gedachte van het meisje was de vlucht te nemen, om slechts niet alleen in de kamer te zijn, slechts iemand bij zich te hebben ; — dan, dacht zij, zou zij weder het vermogen hebben om te spreken. Zonder te weten dat zij zich bewoog, kwam zij bij de deur. Daar stond die vreeselijke schaduw onder aan de trap ! Zij kon die niet voorbijkomen ; misschien had zij dit in het donker kunnen doen, zonder gegrepen te worden ; maar de gedachte deed haar huiveren. De gedaante stond onbewegelijk stil ; Nelleken insgelijks, niet uit stoutmoedigheid, maar omdat zij evenzeer te beangst was om weder naar binnen als om verder voor te gaan. Eindelijk bewoog de gedaante zich weder, en Nelleken deed onwillekeurig hetzelfde. Als zij maar bij haar grootvader in de kamer was, zou zij veilig wezen.

De schaduw kroop langs den gang naar de deur, die het meisje zoo vurig verlangde te bereiken, en stond weder stil. Plotseling kwam het denkbeeld in haar op — als die gedaante daar eens binnenging, om den ouden man te vermoorden ! Zij werd duizelig ; want de gedaante ging inderdaad naar binnen, en er brandde licht in de kamer. De deur was half open gebleven. Zonder te weten, wat zij eigenlijk doen wilde, maar met de gedachte om haar grootvader het leven te redden of met hem om te komen, trad zij met wankelende schreden voort, en keek naar binnen.

Wat moest zij nu zien ? Het bed was ledig, e niemand had er op gelegen ; en aan de tafel zat de oude man zelf, het eenige levende wezen in het vertrek, met oogen die van gretigheid glinsterden, het geld te tellen, dat hij zijne kleindochter ontroofd had.

XXXI.

De boodschap naar de kostschool

Met nog minder vaste schreden, dan zij de kamer genaderd was, verwijderde Nelleken zich van de deur, en ging op den tast weder naar haar eigen slaapvertrek. De schrik, dien zij eerst gevoeld had, was niets bij de aandoening, die nu beklemde. Geen vreemde roover of moordenaar had haar de helft der ontzetting kunnen aanjagen, waarmede het oogenblik, waarin zij haar geheimzinnigen bezoeker herkende, haar had vervuld.

(Wordt vervolgd.)